

Working Holiday -matkaopas Uuteen-Seelantiin

Emilia Vähäkari

Haaga-Helia ammattikorkeakoulu

Matkailun liikkeenjohto

Amk-opinnäytetyö

2024

Tiivistelmä

Tekijä Emilia Vähäkari
Tutkinto Restonomi
Raportin/Opinnäytetyön nimi Working Holiday -matkaopas Uuteen-Seelantiin
Sivu- ja liitesivumäärä 37 + 42
<p>Working Holiday on 18–35-vuotiaille nuorille aikuisille suunnattu matkailun muoto, joka mahdollistaa matkailijalle työnteon vapaa-ajan matkailun ohella sekä pidempiaikaisen oleskelun kohdemaassa. Yksi Working Holiday -viisumeita Suomen kansalaisille myöntävä maa on Oseaniassa sijaitseva saarivaltio Uusi-Seelanti. Uusi-Seelanti on turvallinen ja siisti länsimaa, joka on tunnettu henkeäsalpaavasta luonnostaan sekä mielenkiintoisesta historiastaan ja kulttuuristaan.</p> <p>Tämän toiminnallisen opinnäytetyön tarkoituksena oli luoda Working Holiday -matkaopas Uuteen-Seelantiin. Työn tavoitteena oli lisätä Working Holiday -matkailun tunnettavuutta 18–35-vuotiaiden matkailusta kiinnostuneiden suomalaisten keskuudessa. Opinnäytetyö koostuu johdannosta, tietoperustasta, prosessikuvauksesta, pohdinnasta sekä produktista. Tietoperustassa tutustutaan perusteellisesti Working Holiday -matkailuun sekä Uuteen-Seelantiin matkakohteena.</p> <p>Toiminnallisen opinnäytetyön tuloksena valmistunut produkti eli matkaopas laadittiin, koska Working Holiday -matkailu on yhä kohtuullisen vähän tunnettu matkailun muoto suomalaisten nuorten aikuisten keskuudessa, ja koska aiheesta oli saatavilla tietoa vain rajallisesti suomen kielellä. Oppaan tavoitteena on inspiroida suomalaisia nuoria aikuisia lähtemään Working Holiday -matkalle. Opas tutustuttaa lukijan Working Holiday -matkailuun ja Uuteen-Seelantiin matkakohteena sekä kannustaa lukijaa pohtimaan omia matkailutottumuksiaan hitaan matkailun näkökulmasta. Opas on kooste faktoja, kuvia sekä kirjoittajan omia matkakertomuksia. Lukijalla on oppaan luettuaan hyvä yleiskuva Working Holiday -matkailusta ja Uudesta-Seelannista matkakohteena sekä tarvittavat työkalut oman matkan suunnitteluun ja toteutukseen.</p> <p>Oppaan laatiminen oli monivaiheinen prosessi. Oppaan suunnittelu- ja tekovaiheessa kirjoittaja hyödynsi omien kokemustensa lisäksi aiheesta kertovaa kirjallisuutta ja verkkosivuja kirjoituspöytätyöskentelyn avulla. Myös oppaan kohderyhmän, eli 18–35-vuotiaiden matkailusta kiinnostuneiden suomalaisten, toiveita oppaan sisältöä varten kartoitettiin pienimuotoisella kvantitatiivisella Webropol-alustalla toteutetulla kyselytutkimuksella. Opas laadittiin hyödyntäen graafisen suunnittelun verkkotyökalua Canvaa. Opas annettiin testiryhmän luettavaksi, ja siihen tehtiin muutoksia ja korjauksia saadun palautteen perusteella. Opas julkaistiin Canvassa E-kirjana. Opinnäytetyön viimeinen kappale sisältää pohdintaa ja itsearviointia tavoitteiden saavuttamisesta, luotettavuudesta ja eettisyydestä sekä kirjoittajan henkilökohtaisesta oppimisprosessista.</p> <p>Opinnäytetyö tehtiin ilman toimeksiantoa vuoden 2024 tammi-toukokuun aikana. Opinnäytetyön kirjoittaja vietti 10 kuukautta Uudessa-Seelannissa Working Holiday -matkalla vuonna 2019. Kirjoittaja matkusti Uuden-Seelannin halki retkeilyautolla tehden kausitöitä muun muassa kiivinpöimijänä ja viiniviljelijänä. Matka oli kirjoittajalle elämää mullistava kokemus, joka tarjosi upeiden maisemien ja nähtävyyksien lisäksi mahdollisuuden tutustua paikalliseen kulttuuriin ja uusiin ihmisiin eri puolilta maailmaa sekä kehittää englannin kielen taitoa. Omasta kokemuksestaan inpiroituneena kirjoittaja halusi nostaa esille Working Holiday -matkailun erinomaisena mahdollisuutena maailman tutkimiseen ja itsensä kehittämiseen muille nuorille aikuisille.</p>
Asiasanat Matkaopas, Working Holiday, Uusi-Seelanti, nuoret aikuiset

Sisällys

1	Johdanto.....	1
2	Working Holiday	3
2.1	Working Holiday -matkailu	3
2.1.1	Motiivit	3
2.1.2	Working Holiday -viisumi	4
2.2	Työskentely ja työnhaku Working Holiday -viisumilla Uudessa-Seelannissa.....	6
3	Uusi-Seelanti matkakohteena	8
3.1	Geografia ja demografia.....	8
3.2	Perustietoa kohteesta	9
3.3	Kohteet.....	11
3.4	Kulttuuri ja nähtävyydet.....	12
3.4.1	Maorit.....	12
3.4.2	Ulkoilma-aktiviteetit ja extremelajit	13
3.4.3	Rugby	13
3.4.4	Ruoka ja viini	14
3.4.5	J.R.R. Tolkienin elokuvat.....	15
4	Prosessikuvaus	16
4.1	Hyvän oppaan ominaisuudet.....	16
4.2	Kohderyhmä ja tavoitteet	17
4.3	Oppaan tuottamisen lähtötilanne ja suunnittelu	17
4.4	Oppaan tuottaminen.....	23
5	Pohdinta ja itsearviointi	26
5.1	Johtopäätökset.....	26
5.2	Jatkokehitysehdotukset.....	26
5.3	Luotettavuus ja eettisyys.....	28
5.4	Oma oppiminen.....	29
	Lähteet.....	32
	Liitteet	37
	Liite 1. Saatekirje.....	37
	Liite 2. Kyselylomake.....	38
	Liite 3. Matkaopas Canvassa (E-kirja).....	40
	Liite 4. Working Holiday Uudessa-Seelannissa: Matkaopas elämäsi seikkailuun	41

1 Johdanto

Elämäni suurin seikkailu alkoi helmikuussa 2019, kun matkustin Uuteen-Seelantiin Working Holiday -viisumilla. Vietin 10 kuukautta kiertäen ympäri Uutta-Seelantia retkeilyautolla, tutustuen maan ainutlaatuihin kulttuuriin, henkeäsalpaavaan luontoon sekä rentoihin ja ystävällisiin uusiseelantilaisiin. Matkakassan hivetessa päädyin työskentelemään kasvihuoneella, viinitilalla, mansikkamaalla sekä kiivihedelmien poimijana. Rahallista hyötyä merkittävämpää oli kuitenkin kokemusten tuoma henkinen kasvu ja kehitys, maailmankuvan avartuminen sekä unohtumattomat kohtaamiset niin paikallisten kuin muiden kansainvälisten matkailijoiden kanssa. Uuden-Seelannin matkan aikana myös luontosuhteeni kehittyi valtavasti. Yhteenkuuluvuuden tunne uskomattoman kauniin mutta haavoittuvaisen planeettamme kanssa toi vastuullisuusajattelun osaksi päivittäistä elämääni, ja sai minut kiinnostumaan hitaasta matkailusta. Matkan kautta päädyin myös matkailualan töiden ja opintojen pariin.

Tämän toiminnallisen opinnäytetyön tarkoituksena on luoda Working Holiday -matkaopas Uuteen-Seelantiin 18–35-vuotiaille matkailusta kiinnostuneille suomalaisille. Idea oppaan luomiseen syntyi jo oman matkani aikana, sillä Uudesta-Seelannista ja Working Holiday -matkailusta löytyy harmittavan vähän tietoa ja kirjallisuutta suomeksi. Suomenkielisen matkailusisällön puutteen lisäksi tapasin matkan aikana vain yhden suomalaisen, mikä sai minut myös pohtimaan Working Holiday -matkailun tunnettavuutta suomalaisten keskuudessa. Niinpä päätin luoda oppaan, jonka tavoitteena on lisätä Working Holiday -matkailun tunnettavuutta, tarjota tietoa ja vinkkejä Working Holiday -matkailusta ja matkan suunnittelusta, unohtamatta perustietoa Uudesta-Seelannista matkakohteena. Haluan oppaan avulla inspiroida yhä useampaa suomalaista nuorta aikuista lähtemään merkitykselliselle matkalle Uuteen-Seelantiin, jonka aikana voi tutustua maan upeaan luontoon ja mielenkiintoiseen kulttuuriin, kokea uusia asioita, löytää uusia ystäviä sekä tutustua itseensä ja pohtia oman elämänsä suuntaa. Haluan oppaalla myös kannustaa lukijaa pohtimaan omien matkailutottumuksiensa hidastamista nopeampaisen yhteiskuntamme pyörytyksessä, sekä maailmantilanteessa, jossa ihan jokaisen meistä tulisi pohtia omia valintojaan ilmaston ja ympäristön näkökulmasta.

Oppaan luominen oli monivaiheinen prosessi luonnospöydältä valmiiksi E-kirjaksi. Oppaan suunnittelussa hyödynsin omakohtaisen tiedon ja kokemuksen lisäksi laajalti aihetta käsitteleviä artikkeleita, blogitekstejä ja verkkosivuja kirjoituspöytätyömenetelmää hyödyntäen. Opasta laatiessa minulle oli tärkeää myös potentiaalisen lukijakunnan toiveet ja mielipiteet, joten loin kevyen kvantitatiivisen kyselytutkimuksen kartoittaakseni kohderyhmää kiinnostavia aihepiirejä oppaan sisältöä varten. Oppaan laatimiseen käytin ilmaista graafisen suunnittelun verkkotyökalua

Canvaa. Oppaan rakennetta, ulkoasua ja sisältöä suunnitellessani tutustuin käyttäjäystävällisyyteen ja laadukkaan oppaan tunnusmerkkeihin. Varmistaakseni oppaan käyttäjäystävällisyyden ja oleellisen sisällön, lähetin koeversion oppaasta arvioitavaksi viidelle kohderyhmän jäsenelle. Testiryhmältä saadun palautteen perusteella tein vielä tarvittavia muokkauksia oppaan sisältöön ja kieliasuun ennen sen julkaisemista Canvassa E-kirjana.

Opinnäytetyö koostuu tietoperustasta, prosessikuvauksesta, pohdintaosiosta ja itse produktista. Tietoperustassa avataan oppaan kannalta merkityksellisiä käsitteitä, kuten Working Holiday -matkailu ja tutustutaan perusteellisesti Uuteen-Seelantiin matkakohteena. Prosessikuvauksessa käydään läpi oppaan luomisen vaiheisiin ja kyselytutkimuksen tuloksiin. Pohdintaosiossa analysoidaan tavoitteiden saavuttamista sekä työn eettisyyttä ja luotettavuutta, esitetään jatkokehitysideoita sekä käydään läpi omia haasteita ja oppimisprosessia.

Työn tuloksena syntynyt produkti eli Working Holiday -matkaopas Uuteen-Seelantiin on 38-sivuinen E-kirja, jonka kohderyhmä ovat 18–35-vuotiaat matkailusta kiinnostuneet suomalaiset. Matkaoppaassa yhdistyvät Uuden-Seelannin kohdetieto, faktat Working Holiday -matkailusta sekä kirjoittajan omat matkakertomukset ja kokemukset. Opas antaa lukijalle hyvän peruskäsityksen Uudesta-Seelannista matkakohteena sekä vinkkejä ja työkaluja Working Holiday -matkan suunnitteluun ja toteutukseen.

2 Working Holiday

Tässä luvussa määritellään käsite Working Holiday -matkailu ja matkakohteet sekä tutustutaan Working Holiday -matkailun kohderyhmään ja motiiveihin. Luvun lopussa syvennyttään Uuden-Seelannin Working Holiday -matkailuun, viisumin hankintaan sekä työnhakuun ja työtehtäviin.

2.1 Working Holiday -matkailu

Working Holiday on nuorille aikuisille, eli 18–35-vuotiaille suunnattu matkailun muoto, joka mahdollistaa matkailijalle työnteon ja pidempiaikaisen oleskelun kohteessa. Working Holiday -matkailun tarkoituksena on tarjota matkailijalle mahdollisuus kokea kohdemaata pintaa syvemmin, samalla matkakassaa kerryttäen tai opiskellen. (New Zealand Tourism s.a. c.)

Working Holiday -viisumeita myöntää tällä hetkellä yli 50 maata. Suosituimpia Working Holiday -kohteita ovat Kanada, Yhdysvallat, Australia, Uusi-Seelanti, Etelä-Korea, Japani, Irlanti, Iso-Britannia, Ranska ja Espanja. (Visa Index 2023.)

2.1.1 Motiivit

Working Holiday sopii matkailijalle, joka haluaa viettää kohteessa tavanomaista pidemmän ajan. Kuva 1. esittelee eri viisumivaihtoehtot suomalaisille matkailijoille; heidän tapauksessaan New Zealand Electronic Travel Authority (NZeTA) oikeuttaa maassa oleskeluun kerralla enintään kolme, ja turistiviisumi enintään yhdeksän kuukautta, kun taas Working Holiday -viisumilla suomalainen saa oleskella maassa 12, tietyin ehdoin jopa 15 kuukautta. (New Zealand Immigration s.a. b.)

NZeTA	Visitor Visa	Working Holiday Visa
<ul style="list-style-type: none"> • NZD \$17 • Oikeuttaa maahantulon ilman viisumia • Käsittelyaika noin 72 h • Oikeuttaa maassa oleskeluun kerralla enintään 3 kuukautta • Voidaan myöntää 2 kertaa 12 kk ajanjakson sisällä • Rajaton maahantulo ja maasta poistuminen 	<ul style="list-style-type: none"> • NZD \$211 • Täytyy hakea ennen maahantuloa • Käsittelyaika noin 4 vko • Oikeuttaa maassa oleskeluun enintään 9 kuukauden ajan • Oikeuttaa 3 kuukauden opiskeluun • Rajaton maahantulo ja maasta poistuminen (6 kk viisumi), myönnetään kerran 12 kk aikana • Single Entry (9 kk viisumi), myönnetään kerran 18 kk aikana • Vaatimuksina hyvä terveydentila, moitteeton tausta sekä riittävä varallisuus 	<ul style="list-style-type: none"> • NZD \$420 > • Täytyy hakea ennen maahantuloa • Käsittelyaika noin 8 vko • Vain 18-35 -vuotiaille • Oikeuttaa maassa oleskeluun 12 kuukauden ajan • Oikeuttaa työnteoon 12 kk ajan • Oikeuttaa opiskeluun 6 kk ajan • Rajaton maahantulo ja maasta poistuminen • Vaatimuksina hyvä terveydentila, moitteeton tausta, riittävä varallisuus sekä matkavakuutus oleskelun ajalle • Mukana ei saa tuoda lasta

Kuva 1 esittelee erot Uuden-Seelannin viisumien välillä suomalaiselle matkustajalle (mukailen New Zealand Immigration s.a. b.)

Working Holiday -konsepti mahdollistaa myös työnteon tai opiskelun yhdistämisen matkaan. Working Holidayn kohderyhmää ovat 18–35-vuotiaat nuoret aikuiset. Kohderyhmän taloudellinen tilanne ei välttämättä salli pidempiaikaista oleskelua ulkomailla, joten Working Holiday lisää matkailun saavutettavuutta myös heille, joilla ei ole entuudestaan suuria säästöjä. (Schoenman 2021.) Rahallinen hyöty voi matkailijan kotimaasta riippuen olla myös Working Holiday -matkalle lähtemisen motiivina; esimerkiksi Martina Frappan tekemää tutkimusta varten haastatellut Australian Working Holiday -matkailijat kokivat, etteivät ole koskaan aiemmin elämässään tienanneet yhtä paljon rahaa kuin Australian Working Holidayn aikana. (Frappa 2019, 27–28.)

Uusien työtehtävien kokeileminen ja kansainvälisen osaamisen kerryttäminen on myös tärkeä motiivi Working Holiday -matkalle lähtemiseen. Monikulttuurinen työympäristö voi olla rikastuttava kokemus, ja vieraassa maassa voi päästä kokeilemaan työtehtäviä, joita omassa kotimaassa ei ole edes tarjolla – matkailija voi matkan aikana löytää elämälleen ja uralleen täysin uuden suunnan. Kansainvälinen työkokemus ja pidempi oleskelu ulkomailla voivat myös hyödyttää ansioluettelossa. (Schoenman 2021.)

Working Holiday on oiva tapa kokeilla ulkomailla asumista, ja se voi auttaa mahdollisen uuden kotimaan valinnassa. Useat Working Holiday -matkailijat haluavatkin jäädä kohdemaahansa pidemmäksi aikaa, ja hakevat viisumiinsa pidennystä. Frappan tutkimuksen mukaan osa Working Holiday -matkailijoista näki Working Holidayn keinona saada kohdemaansa kansalaisuus. (World Nomads s.a.; Frappa 2019, 31–32.)

Myös itsensä kehittäminen on monelle tärkeä motiivi Working Holiday -matkalle lähtemisen taustalla. Martina Frappan tutkimuksessa Australian Working Holiday -matkailijoiden motiiveista, neljä 15:ta matkailijasta mainitsi matkalle lähtemisen tärkeimmäksi motiiviksi itsensä kehittämisen. (Frappa 2019, 33–35.)

2.1.2 Working Holiday -viisumi

Jokaisella kohdemaalla on omat ehtonsa ja kriteerinsä Working Holiday -viisumeiden myöntämiseen. Yhtäläisyyksiä Working Holiday -viisumin säännöissä on kuitenkin hakijan demografisissa tekijöissä, kuten iässä ja kansalaisuudessa. Keskeistä viisumin ehdoissa on, ettei työnteko tai opiskelu maassa ole matkan pääasiallinen tarkoitus; useimmissa tapauksissa hakija ei myöskään saa vastaanottaa vakituista työpaikkaa kohdemaasta, ja viisumin sallimat työtehtävät voivat olla ennalta määriteltäviä. (Visa Guide s.a.)

Kansalaisuus

Eurooppa

Alankomaat, Belgia, Espanja, Iso-Britannia, Islanti, Italia, Irlanti, Itävalta, Kroatia, Latvia, Liettua, Luxemburg, Malta, Norja, Portugal, Puola, Ranska, Ruotsi, Saksa, Slovakia, Slovenia, Suomi, Tanska, Tšekki, Unkari, Viro

Muut maanosat

Argentiina, Brasilia, Chile, Etelä-Korea, Filippiinit, Hong Kong, Israel, Japani, Kanada, Kiina, Malesia, Meksiko, Peru, Singapore, Taiwan, Thaimaa, Turkki, Uruguay, Vietnam, Yhdysvallat

Ikä

18-30 vuotta

Alankomaat, Belgia, Brasilia, Espanja, Etelä-Korea, Filippiinit, Hong Kong, Irlanti, Israel, Italia, Itävalta, Japani, Kiina, Kroatia, Latvia, Liettua, Luxemburg, Malesia, Malta, Meksiko, Norja, Peru, Portugal, Puola, Ranska, Ruotsi, Saksa, Singapore, Slovenia, Taiwan, Tanska, Thaimaa, Turkki, Vietnam, Viro, Yhdysvallat

18-35 vuotta

Argentiina, Chile, Iso-Britannia, Kanada, Slovakia, Suomi, Tšekki, Unkari, Uruguay

Lisävaatimukset

- WHV-sopimukseen kuuluvan maan voimassaoleva passi
- Ei holhottavia lapsia
- Matkavakuutus oleskelun ajaksi
- NZD \$4,200 varallisuutta maahan saapuessaa
- Paluulippu ja/tai riittävästi varallisuutta paluulipun hankkimiseen
- Rintakehän röntgentutkimus (jos asunut/oleskellut yli 3kk korkean tuberkuloosiesiintyvyyden maassa viimeisen 5 vuoden aikana)
- Moitteeton rikosrekisteri

Kuva 2. Uuden-Seelannin Working Holiday viisumin vaatimukset (mukaiillen New Zealand Immigration s.a. b.; Visa Guide s.a.; New Zealand Tourism s.a. c)

Kuvassa 2 mainittujen ikään ja kansalaisuuteen liittyvien seikkojen lisäksi Uusi-Seelanti vaatii viisumin hakijalta Working Holiday -sopimuksen alaisen maan passia, joka on voimassa vähintään kolme kuukautta maasta poistumisen jälkeen. Lisäksi hakijalta odotetaan moitteetonta taustaa ja hyvää terveydentilaa; viisumin hakijaa voidaan myös pyytää esittämään terveydentilaa koskevia todistuksia, esimerkiksi keuhkoröntgenkuva, mikäli hakija on viimeisen viiden vuoden aikana asunut tai oleskellut korkean tuberkuloosiesiintyvyyden alueella yli kolme kuukautta. Viisumi on henkilökohtainen, eikä hakijalla saa olla mukanaan holhouksen alaista lasta. Viisumin hakijaa voidaan myös pyytää maahantulon yhteydessä esittämään todiste voimassa olevasta matkavakuutuksesta, maassa kohtuullisen ajan oleskeluun riittävästä rahasummasta (NZ \$4200 eli noin 2358 €) sekä paluulentolipusta tai lentolippua vastaavasta summasta; mikäli nämä vaatimukset eivät täyty, maahantulo ja viisumi voidaan evätä. (New Zealand Immigration s.a. b.)

Työviisumin ikäraja, hinta ja kesto määräytyy maiden välisten sopimusten mukaan (kuva 3). Eri kansalaisuuksille on eri kiintiö vuoden aikana myönnettäviä viisumeita; Iso-Britannian kansalaisille kiintiö on 15 000 kappaletta per vuosi, Itävallan kansalaisille 100 kappaletta per vuosi ja Suomen kansalaisille kiintiö on rajaton. Viisumin hinta on useimmille kansalaisuuksille sama, alkaen NZ \$420, mikä vastaa noin 235:ä euroa. (mt.)

Kesto

6 kk

Itävalta, Malesia, Singapore

12 kk

Alankomaat, Argentiina, Belgia, Brasilia, Chile, Espanja, Etelä-Korea, Filippiinit, Hong Kong, Irlanti, Israel, Italia, Japani, Kiina, Kroatia, Latvia, Liettua, Luxemburg, Malta, Meksiko, Norja, Peru, Portugal, Puola, Ranska, Ruotsi, Saksa, Slovakia, Slovenia, Suomi, Tanska, Thaimaa, Turkki, Taiwan, Tšekki, Unkari, Uruguay, Vietnam, Viro, Yhdysvallat

12 tai 23 kk

Kanada

12, 23 tai 36 kk

Iso-Britannia

Muuta huomioitavaa

- Viisumin hinta määräytyy maiden välisestä sopimuksesta riippuen, hinta noin NZ \$420
- Hakemuksen käsittelyaika määräytyy maiden välisestä sopimuksesta riippuen, useimmiten noin 8 viikkoa
- Viisumin voi saada vain kerran elämässä
- Viisumi astuu voimaan ensimmäisestä maahantulosta
- Viisumi on otettava käyttöön 12 kk sisällä sen myöntämisestä, eikä viisumia ole mahdollista siirtää sen myönnettyä
- WH-viisumilla maahan saa tulla ja maasta saa poistua rajattomasti
- Viisumia voi pidentää tietyin ehdoin

Kuva 3. Viisumin ehdot (mukaillen New Zealand Immigration s.a. b; New Zealand Tourism s.a. c)

Viisumin kestoa voidaan myös tietyin ehdoin pidentää. Uudella-Seelannilla on Iso-Britannian ja Kanadan kanssa jopa 36 kuukauden työviisumiin oikeuttava sopimus, mutta myös muiden maiden kansalaisten on mahdollista pidentää viisumia kolmella lisäkuukaudella tekemällä puutarhan-, maan-, tai viininviljelyyn liittyvää kausityötä vähintään kolme kuukautta. (New Zealand Immigration s.a. b.)

2.2 Työskentely ja työnhaku Working Holiday -viisumilla Uudessa-Seelannissa

Matkakassan kerryttäminen Uuden-Seelannin Working Holidayn aikana edellyttää työviisumin, CV:n ja muiden muodollisuuksien lisäksi ainoastaan englannin kielen taitoa, ahkeraa ja positiivista asennetta sekä avoimuutta kokeilemaan täysin uudenlaisia työtehtäviä. (NZ Pocket Guide s.a. a.)

Working Holiday -viisumilla ei voi vastaanottaa vakituista työpaikkaa; siitä johtuen suosituimpia työtehtäviä Working Holiday -matkailijoiden keskuudessa ovatkin kausiluontoiset työt, joita löytyy maasta runsaasti etenkin matkailu-, majoitus- ja ravintola-alalta. Lisäkäsipareja tarvitaan usein etenkin maataloilla, hedelmätarhoilla, kasvihuoneilla, viinitiloilla sekä rakennustyömailla. Kielitaitoiset ja asiakaspalveluhenkiset voivat hyvin työllistyä myös esimerkiksi kauppoihin, museoihin, hostelleihin tai hiihtokeskuksiin. Myös au-pairin töitä on runsaasti tarjolla Uudessa-Seelannissa. (mt.)

Työviisumin lisäksi suurin osa työnantajista edellyttää työntekijältä paikallista pankkitiliä ja IRD-numeroa palkanmaksua varten. Pankkitilin avaamiseksi ja IRD-numeron saamiseksi matkailijalla tulee olla "Proof of Address" eli todiste osoitteesta. Todiste voi olla esimerkiksi sähkölasku tai vuokrasopimus, mutta Working Holiday -matkailijan tapauksessa todisteeksi käy myös esimerkiksi

kirje Airbnb-asunnon omistajalta tai hostellin henkilökunnalta. IRD-numero on työntekijän henkilökohtainen veronumero; ilman IRD-numeroa työskenteleviä verotetaan suurimman mahdollisen veroprosentin mukaan. IRD-numeroa varten tarvitaan uusiseelantilainen pankkitili, joten prosessin helpottamiseksi matkailijan on järkevintä hankkia ensiksi todiste osoitteesta, sitten avata pankkitili, jonka jälkeen hakea IRD-numeroa. Myös paikallisen puhelinliittymän avaaminen on järkevää työnhakua ja pidempiaikaista maassa oleskelua varten. (Hill s.a.)

Töitä Working Holiday -matkailija voi etsiä monen eri kanavan kautta. Backpackerboard- ja Seasonal Jobs -verkkosivut ovat WH-työnhakijan kultakaivos; työpaikkailmoituksia on sadoittain, ja lisäksi sivulta löytyy kattava listaus paikallisia työnvälitystoimistoja. (Backpackerboard s.a.; Seasonal Jobs s.a.) Työpaikkoja voi etsiä myös esimerkiksi Trade Me-, ja Seek-sivustojen kautta sekä Jobted-, PickNZ-, ja Neuvoo.co.nz -sivuilta (New Zealand Immigration s.a. a.; Stray s.a.).

Perinteisiä työnhakumenetelmiä, kuten suoria yhteydenottoja mielenkiintoisiin yrityksiin sekä kyselemällä paikan päällä esimerkiksi kahviloista tai hostelleista, kannattaa myös hyödyntää. Lisäksi Facebookista löytyy Working Holiday -matkailijoille kohdennettuja ryhmiä, joihin työnantajat toisinaan lisäävät työpaikkailmoituksia.

The screenshot shows a Facebook search interface. At the top, there is a navigation bar with icons for home, video, marketplace, friends, and a menu. Below the navigation bar, the search results are displayed under the heading 'Hakutulokset haulle Backpacker Jobs New Zealand'. On the left side, there is a sidebar with 'Suodattimet' (Filters) including 'Kaikki', 'Julkaisut', 'Ihmiset', 'Kuvat', 'Videot', and 'Marketplace'. The main content area shows a list of groups under the heading 'Ryhmät'. The first group is 'New Zealand Backpacker JOBS', described as a private group with 52 members and 10 posts. The second group is 'New Zealand Backpacker Jobs 2024', described as a public group with 137 members and 10 posts. The third group is 'Backpacker Job Board: New Zealand Group', described as a private group with 74 members and 4 posts. A 'Näytä lisää' (Show more) button is located at the bottom of the group list.

Kuva 4 esittelee hakutuloksia Facebookista hakusanalla "Backpacker Jobs New Zealand". Kuvan ryhmissä on työpaikkailmoituksia ja muuta Working Holiday -matkailijoille hyödyllistä sisältöä. (Facebook 2024)

3 Uusi-Seelanti matkakohteena

Tässä kappaleessa tutustutaan Uuteen-Seelantiin matkakohteena. Kappaleessa syvennyttään Uuden-Seelannin demografisiin ja maantieteellisiin faktoihin, kohteen perustietoihin, suosituimpiin matkakohteisiin sekä kulttuuriin ja nähtävyyksiin.

3.1 Geografia ja demografia

Uusi-Seelanti on Tyynen valtameren lounaisosissa sijaitseva saarivaltio. Se on Suomesta katsottuna kaukaisin itsenäinen valtio. (Antipodes Map s.a.) Sen lähimmät naapurit ovat Australia, Etelämanner sekä Tyynenmeren saaret kuten Uusi-Kaledonia, Tonga ja Fidzi, jotka kaikki sijaitsevat yli 1600 kilometrin etäisyydellä (kuva 5). Uusi-Seelanti koostuu kahdesta Cookin salmen erottamasta pääsaaresta, Etelä- ja Pohjoissaaresta sekä lukuisista pienemmistä saarista. Maan kokonaispinta-ala on 269,055 neliökilometriä. (National Geographic Kids s.a.)

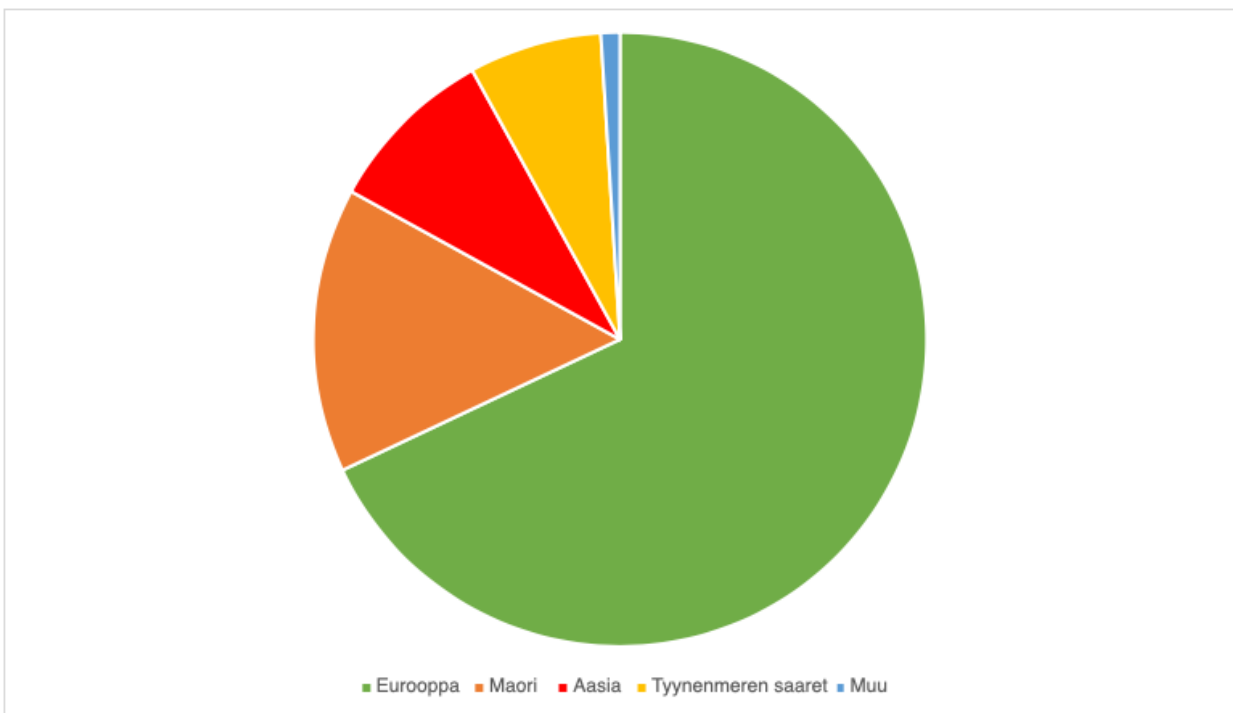

Kuva 5. Uusi-Seelanti ja naapurimaat kartalla (Britannica 2024)

Uudessa-Seelannissa on tällä hetkellä 5,3 miljoonaa asukasta eli *kiiviä*, joista noin 32 % asuu maan suurimmassa kaupungissa Aucklandissa (Wordometers 2024; Macrotrends 2024). Sekä suurin kaupunki Auckland että pääkaupunki Wellington sijaitsevat Pohjoissaarella. Uuden-Seelannin viralliset kielet ovat englanti ja maori. Maa tunnetaan myös maorinkielisellä nimellä *Aotearoa*, joka tarkoittaa pitkän valkoisen pilven maata, viitaten maan muotoon (Marcinkowska

2015, 15). Valuuttana käytetään Uuden-Seelannin dollaria (NZD \$) (National Geographic Kids s.a.).

Uuden-Seelannin kantaväestö koostuu englantilais-, irlantilais-, wels- ja skottisiirtolaisten jälkeläisistä. Alkuperäiskansa maorit ovat vähemmistö; heitä on maassa arviolta 14 % koko väestöstä. 1860-luvun kultakuume houkutteli maahan siirtolaisia mm. Saksasta, Skandinaviasta, Kiinasta sekä Ranskasta, mutta siirtolaisista huolimatta brittikulttuuri piti vahvan asemansa. Uuteen-Seelantiin on sittemmin saapunut paljon lisää siirtolaisia, maahanmuuttajia ja pakolaisia eri puolilta maailmaa; lähes 23 % maan tämänhetkisestä väestöstä on syntynyt Uuden-Seelannin ulkopuolella. Kuva 6 esittelee 100 hengen uusiseelantilaisen joukon tyypillisen alkuperän. (Marcinkowska 2015, 49–57.) Uuden-Seelannin monenkirjavan väestön ja monipuolisen luonnon vuoksi Uutta-Seelantia voisi ajatella minikokoisena maapallona.

Kuva 6. Otos 100:n Uuden-Seelannin asukkaan alkuperästä (mukaillen Marcinkowska 2015, 55)

3.2 Perustietoa kohteesta

Suomen Ulkoministeriön mukaan Uusi-Seelanti on luonnonkatastrofeille altis mutta turvallinen matkakohde. Uusi-Seelanti on matalan rikollisuuden maa, mutta matkailijan tulee noudattaa tavanomaista varovaisuutta, kuten pitää huolta arvotavaroista ja välttää yksin liikkumista pimeällä. Luonnonkatastrofeja, kuten maanjäristyksiä esiintyy toisinaan, ja matkailijan on hyvä tutustua toimintaohjeisiin niiden varalle ennen matkalle lähtöä. (Suomen Ulkoministeriö 2024.)

Uusi-Seelanti on ympärivuotinen matkakohde. Meren ympäröimänä sijaitsevan pitkän saarivaltion, sääolosuhteet ja ilmasto voivat vaihdella paikoin runsaastikin. Uudessa-Seelannissa on neljä vuodenaikaa: kesä joulukuusta helmikuuhun, syksy maaliskuusta toukokuuhun, talvi kesäkuusta elokuuhun ja kevät syyskuusta marraskuuhun. Kesäkuukaudet ovat saarella ruuhkaisia, sillä se on suosituinta matkustusaikaa sekä paikallisten että vierailijoiden keskuudessa. (New Zealand Tourism s.a. d.)

Suosituin ja kätevin tapa matkustaa Uudessa-Seelannissa on autoilu. Julkista liikennettä käyttävällä matkailijalla on rajallinen pääsy maan nähtävyyksiin ja erityisesti luontokohteisiin, siinä missä omalla autolla liikkuminen mahdollistaa joustavan ja vaivattoman matkanteon sekä maan kätkeytyksen helmien tutkimisen. Myös campervanin eli retkeilyauton tai asuntoauton hankkiminen matkan ajaksi on suosittua. Uudessa-Seelannissa on runsaasti leirintäalueita, ilmaisia puskaparkkeja ja muita matkailuautolla liikkuvien tarvitsemia peruspalveluita. (NZ Pocket Guide s.a. c.) Tiet ovat pääosin hyväkuntoisia ja liikenne rauhallista, joten ajaminen on turvallista myös matkailijoille. Matkailijan tulee kuitenkin ottaa huomioon, että Uuden-Seelannin liikenne on vasemmanpuoleinen sekä välimatkat pinta-alaltaan pienessä mutta pitkässä ja kapeassa saarivaltiossa voivat olla odotettua pidempiä. Suurkaupunkien moottoriteiden ulkopuolella tiet ovat usein kapeampia, jyrkempiä ja mutkikkaampia kuin mihin matkailijat ovat yleensä tottuneet, mikä hidastaa matkantekoa entisestään. Autolla liikkuvan tulee myös varautua äkillisesti vaihteleviin sääoloihin ja huonoon ajokeliin. (New Zealand Transport Agency s.a.)

KiwiRail on Uuden-Seelannin kansallinen rautatieyhtiö, joka vastaa sekä tavara- että matkustajaliikenteen harjoittamisesta. Eurooppalaistyylisiä matkustajajunaverkoston Uudessa-Seelannista ei löydy, mutta maisemajunia kulkee kolmella eri reitillä: *Northern Explorer* Aucklandin ja Wellingtonin välillä Pohjoissaarella, *Coastal Pacific* Pictonin ja Christchurchin välillä Eteläsaarella sekä *TranzAlpine* Christchurchin ja Greymouthin välillä Eteläsaarella. (Great Journeys New Zealand n.a.) InterCity tarjoaa kattavasti bussiyhteyksiä molempien saarien suurimpien kaupunkien sekä suosituimpien matkakohteiden välillä. InterCityn valikoimaan kuuluvat yksittäisten bussilippujen lisäksi myös useita bussimatkoja yhdistäviä lippuvaihtoehtoja, kuten FlexiPass ja TravelPass. (InterCity 2024.)

Uudessa-Seelannissa on lukuisia saaria, joihin voi matkata lautalla. Tunnetuin lauttareitti lienee 3,5 tuntia kestävä Cookinlahden ylitys Pohjoissaaren ja Eteläsaaren välillä, jota operoi Bluebridge ja Interislander. Lautassa voi matkustaa myös auton kanssa. (New Zealand Tourism s.a. e.) Maan sisällä liikkuminen on nopeinta lentäen. Uudessa-Seelannissa on yhteensä 26 lentokenttää, joista suurimmat ja myös kansainvälisiä lentoja operoivat ovat Aucklandissa, Wellingtonissa,

Christchurchissa ja Queenstownissa. Muun muassa Air New Zealand, Air Chathams ja Jetstar tarjoavat kotimaanlentoja Uudessa-Seelannissa. (New Zealand Tourism s.a. f.)

3.3 Kohteet

Uuden-Seelannin asutuskeskus Pohjoissaari tarjoaa lukemattomia nähtävyyksiä seikkailua, rentoutumista tai kulttuuriin uppoutumista etsiville matkailijoille vilkkaista kaupungeista seesteisiin luontokohteisiin. Pohjoissaaren tärkeimpiä vetonauloja ovat Unescon maailmanperintökohteeksi nimetty Tongariron kansallispuisto, jossa sijaitsee maan suosituin vaellusreitti Tongariro Alpine Crossing, sekä Rotoruan ja Taupon geotermiset luonnonihmeet kuten kuumat lähteet, kuplivat muta-altaat, tulivuoret ja geysirit. Myös maarikulttuuria esittelevät museot kuten Te Papa Wellingtonissa sekä maori-kylät kuten Te Puia Rotoruassa, lukeutuvat saaren kiinnostavimpiin nähtävyyksiin. Muita suosittuja nähtävyyksiä ovat Matamatassa sijaitsevat Hobitti-elokuvien lavasteet, Waitomon kiiltomatoluolat, Coromandelin upeat rannat ja Cathedral Cove sekä Napierin Art Deco -talot. (Marcinkowska 2015, 121–223)

Luontonähtävyyksien lisäksi Pohjoissaari on kulttuurien sulatusuuni, jota ovat muokanneet sekä alkuperäiset maoriperinteet että maahanmuuttoaallot. Maan suurin kaupunki Auckland on vilkas monikulttuurinen keskus ja satamakaupunki, jonka arkkitehtuuri on sekoitus moderneja pilvenpiirtäjiä ja historiallisia rakennuksia. Maan pääkaupunki Wellington sijaitsee saaren eteläosassa vehreiden kukkuloiden ja viehättävän satama-alueen syleilyssä, ja se tunnetaan etenkin värikkäästä arkkitehtuuristaan, kattavasta taide- ja kulttuuritarjonnastaan sekä laajasta valikoimasta erinomaisia kahviloita, ravintoloita ja baareja. (Marcinkowska 2015, 121–223)

Uuden-Seelannin Eteläsaari on henkeäsalpaavien maisemien ja kesyttämättömän erämaan valtakunta, joka kiehtoo matkailijoita ainutlaatuisella kauneudellaan ja loputtomilla seikkailuillaan. Vaikka suurin osa Uuden-Seelannin väestöstä asuu maan Pohjoissaarella, mahtuu myös Eteläsaarelle muutama vilkas kaupunki, kuten Christchurch, Dunedin. Invercargill ja Nelson. (Marcinkowska 2015, 229–305)

Eteläsaaren sydämessä sijaitsevan Etelä-Alppien vuorijonon upeat maisemat kutsuvat luonnonystäviä patikoimaan, ja houkuttelevat vuorikiipeilijöitä valloittamaan Uuden-Seelannin korkeimman huipun, 3724 metriin kohoavan Mount Cookin. Kaikoura on tunnettu villieläinten, kuten hylkeiden, valaiden, delfiinien ja merilintujen tarkkailupaikka. Abel Tasmanin kansallispuisto kultaisine rantoineen ja turkooseine vesineen on paratiisi rantojen ystäville ja melojille. Yksi Eteläsaaren tunnetuimmista kohteista on upeista vuonoista, vesiputouksista sekä vehreistä sademetsistään tunnettu Fiordlandin kansallispuisto, joka lukeutuu Unescon maailmanperintökohteisiin. Länsirannikon hiljaisuus kutsuu matkailijoita ihailemaan karuja rantoja,

reheviä sademetsiä sekä Franz Josef- ja Fox Glacier -jäätiköitä. Myös maailmankuulut Uuden-Seelannin Sauvignon Blanc -viinit tulevat Eteläsaaren Marlboroughsta, joka on suosittu viinimatkakohde. (Marcinkowska 2015, 229–305)

3.4 Kulttuuri ja nähtävyydet

Uusi-Seelanti on tunnettu etenkin henkeäsalpaavasta maisemistaan sekä monimuotoisesta luonnostaan, joka kutsuu ulos harrastamaan. Ulkoilma-aktiviteettien laajan kirjon lisäksi Uudella-Seelannilla on matkailijoille paljon muutakin tarjottavaa: ruoka ja viini, rugby sekä maorikulttuuri ovat uusiseelantilaisen kulttuurin kulmakiviä. Uusi-Seelanti on myös erittäin tunnettu J.R.R. Tolkienin elokuvien kuvauspaikkana. (Marcinkowska 2015, 65–111).

3.4.1 Maorit

Arkeologisten todisteiden mukaan nykypäivän maorien esi-isät saapuivat ensimmäistä kertaa Uuteen-Seelantiin, todennäköisesti Tyynenmeren saarilta, noin vuonna 800 jKr, mutta alueen asutuksen on arveltu tapahtuneen vasta myöhemmin, vuosien 1000–1100 jKr aikana (Marcinkowska 2015, 23). Maorit ovat Uuden-Seelannin alkuperäiskansa, joiden kieli, kulttuuri ja perinteet muistuttavat vahvasti muita Polynesian alkuperäiskansoja (Davison ym. 1998, 9–11).

Eurooppalaiset löysivät Uuden-Seelannin 1642-luvulla Abel Tasmanin johdolla; tutkimusryhmä ei kuitenkaan päässyt rantautumaan johtuen väkivaltaisesta kohtaamisesta maoreiden kanssa. Eurooppalaiset palasivat Uuteen-Seelantiin vasta vuosikymmenien jälkeen James Cookin johdolla, joka päätyi tekemään alueelle useamman tutkimusmatkan vuosien 1769–1780 välisenä aikana, onnistuen myös ystäväystyä maorien kanssa. Ensimmäiset eurooppalaiset uudisasukkaat saapuivat maahan vain 10 vuoden sisällä Cookin tutkimusmatkoista. Eurooppalaisten siirtymä hylkeen- ja valaanpyynnistä sekä kaupankäynnistä maorien kanssa vähitellen uudisasutukseen tapahtui suurimmaksi osaksi rauhanomaisesti, mutta konflikteilta ei täysin vältytty. Maanomistajuuteen, lainsäädäntöön ja muuhun Uuden-Seelannin kolonisaatioon liittyvät kiistat ratkaistiin brittien ja maorien yhteistuumin laatimalla Waitangin sopimuksella 6. helmikuuta 1840, jolloin Uudesta-Seelannista tuli virallisesti Iso-Britannian siirtomaa. Waitangin sopimusta pidetään nykyisin Uuden-Seelannin perustamisasiakirjana. Sopimuksen jälkeen kiistat maanomistajuudesta kuitenkin johtivat lukuisiin verisiin taisteluihin maorien ja brittien välillä 1800-luvun loppuun saakka. (Marcinkowska 2015, 23–37; New Zealand History 2023).

Kolonialismi ei kuitenkaan onnistunut hävittämään maorikulttuuria kokonaan, ja se nähdään nykypäivänä tärkeänä ja ainutlaatuisena osana Uutta-Seelantia. Maori on toinen Uuden-Seelannin virallisista kielistä. Suurin osa maoreista asuu Pohjoissaarella Northlandin, Waikaton ja Aucklandin maakunnissa, mutta maorikulttuuri näkyy laajasti ympäri maata. Matkailija voi tutustua

maorikulttuuriin- ja historiaan esimerkiksi Rotoruassa Te Puian ja Whakarewarewan kaltaisissa maori-kylissä, vieraillemalla maan lukuisissa museoissa ja maoreille pyhissä paikoissa kuten Cape Reingassa. Paihiassa sijaitseva Waitangi Treaty Grounds on yksi historiallisesti merkittävimmistä maamerkeistä, ja symboloi sovun syntymistä alkuperäiskansa maorien ja Iso-Britanniasta saapuneiden uudisasukkaiden välillä. (Stevens 2023)

Luonnonläheiset maorit tunnetaan erityisesti käsitöistään ja upeasta taiteestaan, jota inspiroi esimerkiksi maorijumalat. Uuden-Seelannin katukuvassa näkyy runsaasti sekä puusta että jadea muistuttavasta *pounaumu*-kivestä veistettyjä maori-aiheisia patsaita, perinteisiä maorityylinen rakennuksia ja värikästä taidetta esimerkiksi graffitin muodossa. Maoritaidetta on myös esillä lukuisissa museoissa ympäri maata, esimerkiksi Wellingtonin Te Papassa. Myös näyttävät *moko-tatuoinnit* sekä tanssi ja musiikki (*kapa haka*) ovat tärkeä osa maorikulttuuria. (Marcinkowska 2015, 66–71, 75, 177, 213).

3.4.2 Ulkoilma-aktiviteetit ja extremelajit

Uusi-Seelanti on tunnettu hulppeista maisemistaan ja monipuolisesta luonnostaan. Lumihuippuiset vuoret, karut aavikot, kilometrien mittaiset rannat, koskemattomat sademetsät, kristallinkirjkaat järvet, mutkittilevat vuonot sekä geysirit ja tulivuoret mahtuvat kaikki pinta-alaltaan pikkuiseen Uuteen-Seelantiin. Uskomattoman upea luonto kutsuu harrastamaan – siksi retkeily ja ulkoilmalajit ovatkin tärkeä osa uusiseelantilaista elämäntapaa.

Vaellus on yksi Uuden-Seelannin suosituimpia aktiviteetteja sekä paikallisten että matkailijoiden näkökulmasta. Uusi-Seelanti tarjoaa vaellusreittejä tuhansien kilometrien edestä vaeltajan kuntoa tai kokemusta katsomatta. (Marcinkowska 2015, 105.) Uuden-Seelannin suosituimpia vaelluskohteita ovat Pohjoissaaren sijaitseva Tongariron sekä Eteläsaarella sijaitsevien Abel Tasmanin, Mt Cookin sekä Fiordlandin kansallispuistot (Outside Online 2022). Uuden-Seelannin pisin vaellusreitti Te Araroa houkuttelee vuosittain tuhansia vaeltajia patikoimaan maan pohjoisimmasta kolkasta maan eteläisimpään (Wilderness Magazine 2023).

Vaelluksen ohella suosituimpiin lajeihin lukeutuvat metsästys, kalastus, laskettelu sekä vesiturheilu kuten surffaas, sukellus ja melonta. Uusi-Seelanti on myös tunnettu extremelajien mekkana; varjoliito, koskenlasku sekä laskuvarjo- ja benjihyppy ovat sekä paikallisten että matkailijoiden rakastamia aktiviteetteja. (Marcinkowska 2015, 106–111.)

3.4.3 Rugby

Rugby on Uuden-Seelannin kansallislaji. Uuden-Seelannin maajoukkue All Blacks lukeutuu maailman menestyksekkäimpiin rugbyjoukkueisiin. Rugbykulttuuri on suurta vain viiden miljoonan

asukkaan saarivaltiossa; sadat tuhannet uusiseelantilaiset harrastavat rugbya. (Marcinkowska 2015, 103.) Lähes jokaisessa kylässä tai kaupungissa on vähintään yksi sporttibaari, johon paikalliset kokoontuvat sankoin joukoin katsomaan otteluita. Uusiseelantilaiset rugbyfanit jopa matkustavat maan rajojen ulkopuolelle nähdäkseen maajoukkueen kansainvälisiä otteluita; katsomosta erottuvat All Blacks -joukkueen tunnusväriin mustaan sonnustautuneet uusiseelantilaiset kiteyttävät uusiseelantilaisen rakkauden rugbya kohtaan (Marcinkowska 2015, 15).

3.4.4 Ruoka ja viini

Uuden-Seelannin monipuolinen luonto ja ilmasto mahdollistavat ruoantuotannon laajassa mittakaavassa; maanviljely onkin Uuden-Seelannin pääelinkeino. Maan talouden perustana on viljelytuotteiden kuten lihan, vihannesten ja hedelmien, maitotuotteiden sekä viinin vienti ulkomaille. Tärkeimmät kauppakumppanit ovat Kiina, Australia ja Yhdysvallat. (International Trade Administration 2023.)

Siirtomaajuuret näkyvät vahvasti uusiseelantilaisessa ruokakulttuurissa; englantilaiset, skotlantilaiset ja irlantilaiset vaikutteet ovat läsnä etenkin tavan uusiseelantilaisten keittiöissä. Yksi uusiseelantilaisten suosikkiruoista onkin brittilähtöinen pikaruoka, fish and chips, eli paneroitu kalafilee ranskanperunoiden kera (New Zealand Tourism s.a. b). Tyypillinen uusiseelantilainen ateria koostuu uunissa kypsytetystä lihasta (esim. paahtopaisti, kana tai lammas) ja juureksista (esim. peruna, kurpitsa, kumara tai palsternakka), joiden lisukkeena tarjoillaan erilaisia kastikkeita sekä herneitä, hopeajuurikasta tai parsakaalia. Myös maorikulttuurissa hitaasti kypsytetty liha ja juurekset ovat tyypillinen ateria, joka tunnetaan nimellä *hangi* eli maan uuni, viitaten ruoan valmistustapaan; maorit hyödyntävät kypsentämisessä geotermistä lämpöä, kuten kuumia kiviä tai lähteitä. Grillaaminen on suosittua etenkin kesäisin; uusiseelantilaisten grilleistä löytyy erilaisia pihvejä, makkaroita ja kyljyksiä, joiden kanssa tarjoillaan tuoretta leipää, maissintähkiä sekä salaattia. Myös kala ja äyriäiset, kuten ravut, kotilot, simpukat, merisiilit ja osterit ovat tärkeä osa maan ruokakulttuuria. Tyypillisiä jälkiruokia ovat pavlova tuoreiden marjojen tai hedelmien kera sekä erilaiset leipomukset kuten kakut, keksit, muffinsit sekä skonssit ja pannukakut hillon tai marmeladin kanssa nautittuna. (Marcinkowska 2015, 83–34)

Uusi-Seelanti on viinimaana uusi, mutta kasvattanut nopeasti tunnettavuuttaan etenkin laadukkailla ja luonteikkailla matalan tuotannon viineillään. Viininviljely Uudessa-Seelannissa alkoi Pohjoissaaren Bay of Islandilla vuonna 1833, jolloin James Bursby istutti mailleen ensimmäiset viiniköynnökset, josta muutaman vuoden kuluttua tuotettiin ensimmäinen uusiseelantilainen viini. Uuden-Seelannin nimikkoviini on Sauvignon Blanc, joka menestyy loistavasti Eteläsaaren viileässä ilmastossa. Muita menestyviä lajikkeita ovat Pinot Gris, Riesling sekä Pinot Noir, josta valmistetaan

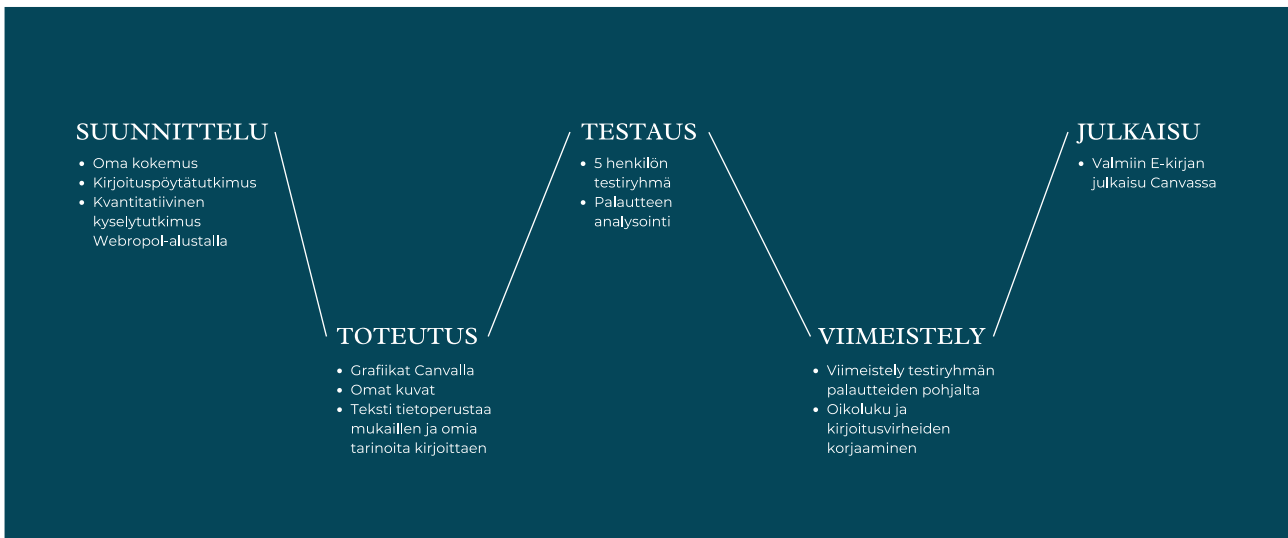
myös tunnettuja roseeviinejä. (Marcinkowska 2015, 91–93.) Viinimatkailu on kasvattanut suosiotaan Uudessa-Seelannissa. Maasta löytyy 485 kilometrin mittainen viinireitti, jonka varrella matkailija pääsee tutustumaan kolmeen merkittävimpään viinintuotantoalueeseen, joihin lukeutuu Hawke's Bay, Martinborough sekä Marlborough, maailmankuulujen Sauvignon Blanc -viinien koti. (New Zealand Tourism s.a. a.)

3.4.5 J.R.R. Tolkienin elokuvat

Kun kirjailija J.R.R. Tolkienin fantasiakirjoja Taru Sormusten Herrasta ja Hobitti alettiin tuottaa elokuviksi, todettiin rehevistä metsistään ja jylhistä vuoristaan tunnetun fiktiivisen miljööön, Keski-Maan, muistuttavan erehtymättömästi Uutta-Seelantia. Niinpä Uudesta-Seelannista tuli Tolkienin fantasiakirjoihin perustuvien elokuvien kuvauspaikka. Elokuvatuotantoa varten rakennetuista lavasteista paikoilleen on jätetty Pohjoissaaren Matamata-nimisessä kylässä sijaitseva Hobittila, joka nykyään on suosittu nähtävyys matkailijoiden keskuudessa. (Marcinkowska 2015, 78–79.) Myös muut Taru Sormusten Herrasta-, ja Hobitti-elokuvien kuvauspaikat houkuttelevat matkailijoita. Esimerkiksi Tongariron kansallispuistossa sijaitseva Mt Ngauruhoe -vuori tai Fiordlandinin kansallispuistossa sijaitseva Snowdon Forest. (NZ Pocket Guide s.a. b.)

4 Prosessikuvaus

Tämä opinnäytetyö on toiminnallinen opinnäytetyö, jonka tuotoksena syntyy Working Holiday -matkaopas Uuteen-Seelantiin. Tässä prosessikuvauksessa käydään läpi opinnäytetyön toiminnallinen osuus eli oppaan luominen vaihe vaiheelta. Varsinainen tuotos eli valmis matkaopas löytyy opinnäytetyön liitteistä (liite 4).

Kuva 7. Oppaan luominen oli monivaiheinen prosessi

4.1 Hyvän oppaan ominaisuudet

Opas eli käsikirja on informatiivinen kirjallinen teos. Sen tarkoitus on tutustuttaa lukija käsiteltävään aiheeseen, laajentaa tietämystä tai opettaa uusia taitoja. Hyvä opas ottaa huomioon lukijan lähtötason, puhuttelee ymmärrettävällä tavalla sekä auttaa laajentamaan tietämystä muuntamalla monimutkaiset käsitteet yksinkertaisempaan muotoon. Hyvä opas on kieliasultaan selkeä ja kirjoitustyyliiltään mukaansatempaava. Oppaassa myös kirjoittajan oma ääni saa kuulua, sekä omakohtaiset kokemukset, näkökulmat ja tarinat rikastuttavat oppaan sisältöä. (McCoy 24.4.2023)

Oppaat ovat tyypillisesti pitkiä, sillä lukijat odottavat oppaalta kattavaa tietoa. Laadukkaassa oppaassa on esimerkkejä, tarkkoja kuvailuja, vertailuja ja määritelmiä, jotta lukija pääsisi mahdollisimman syväälle sisään aiheeseen. Laadukkaan oppaan sisältö koostuu luotettavista lähteistä kootusta tiedosta, ja rakenne on aihepiirien mukaan selkeästi jäsennelty. (McCoy 24.4.2023)

Hyvä opas on käyttäjäystävällinen ja visuaalisesti miellyttävä kokonaisuus. Käyttäjäystävällisyys on tärkeää etenkin digitaalisessa sisällössä. Käyttäjäystävällinen sisältö on helposti saavutettavissa, eikä sen käyttäminen tai ymmärtäminen vaadi aikaisempaa kokemusta. Teoksen visuaalisen

ilmeen ei tulisi häiritä käyttäjäystävällisyyttä. Teoksessa on huomioitu fontti, fonttikoko ja tekstin väri sekä rivivälit niin, että opasta on mahdollisimman helppo lukea. (Fabricant & Kuang 2019.)

Ennen oppaan julkaisemista, on teos hyvä antaa ulkopuolisen arvioitavaksi. Oikoluvulla vältetään kirjoitusvirheitä ja varmistetaan sisällön oleellisuus. Ulkopuolisen arvioinnin pohjalta voidaan tehdä havaintoja oppaan toimivuudesta ja käyttäjäystävällisyydestä, ja saadun palautteen myötä sitä voidaan vielä muokata vastaamaan paremmin oppaan tavoitteita ja kohderyhmän tarpeita. (Forsey 2023.)

4.2 Kohderyhmä ja tavoitteet

Jotta opas olisi mahdollisimman hyödyllinen ja olennainen, on opasta suunniteltaessa tärkeää ottaa huomioon sen kohderyhmä ja tavoitteet. Sisältöä suunniteltaessa kannattaa esimerkiksi pohtia, mitä kohdeyleisö tietää aiheesta etukäteen, millaisia haasteita heillä on ja mikä on heidän lähtötasonsa aiheen parissa. (McCoy 24.4.2023)

Tämän opinnäytetyön tuloksena syntyvän matkaoppaan kohderyhmä ovat 18–35-vuotiaat matkailusta kiinnostuneet suomalaiset, joilla ei välttämättä ole aiempaa kokemusta Working Holiday -matkailusta tai Uudesta-Seelannista matkakohteena.

Oppaan tavoitteena on inspiroida lukijaa lähtemään Working Holiday -matkalle Uuteen-Seelantiin. Oppaalla halutaan antaa lukijalle selkeä kokonaiskuva Uudesta-Seelannista matkakohteena, sekä tutustuttaa lukija Working Holiday -matkailuun. Oppaan avulla halutaan lisätä Working Holiday -matkailun tunnettavuutta suomalaisten nuorten aikuisten keskuudessa, ja kannustaa suosimaan hitaampaa ja vastuullisempaa tapaa matkustaa.

4.3 Oppaan tuottamisen lähtötilanne ja suunnittelu

Oppaan suunnittelussa lähdin liikkeelle pohtimalla omia kokemuksiani. Mikä oli oma lähtötilanteeni matkaa suunniteltaessa? Millaista tietoa tarvitsin ennen matkalle lähtöä, ja kuinka helppoa tiedonhankinta oli? Kun itse lähdin matkalle vuonna 2019, ei Uuteen-Seelantiin juurikaan ollut kattavaa ja ajankohtaista suomenkielistä matkaopasta tai matkailusivustoa. Working Holiday -matkailusta ei juurikaan löytynyt suomeksi tietoa muualta kuin Kilroyn sivuilta, ja nekin muutamat löytämäni matkakertomukset olivat Australiasta. Oman matkani jälkeen esimerkiksi UuteenSeelantiin.fi -sivusto on tehnyt aiheesta artikkelin ja tarjoaa muutenkin kattavasti tietoa suomeksi Uudessa-Seelannissa matkustamisesta ja maassa työskentelystä esimerkiksi Dream Coaching -sivustolta löytyy aiheesta matkakertomus.

Oppaan suunnittelussa hyödynsin myös kirjoituspöytä tutkimusmenetelmää. Kirjoituspöytä tutkimus on nopea ja kustannustehokas tutkimusmenetelmä, jossa hyödynnetään sekundääritietoa eli jo olemassa olevaa tietoa. Koska menetelmässä luotetaan muualta kerättyihin tietoihin, on erityisen tärkeää hankkia tietoa ajan tasalla olevista ja luotettavista lähteistä, kuten kirjoista, julkaistuista tutkimuksista, raporteista, erilaisista tietokannoista ja artikkeleista. (Lahtinen & Isoviita 2002, 48.) Ehdottomasti tärkein oppaan suunnitteluvaiheessa hyödyntämäni teos on Katarzyna Marcinkowskan tekemä Insight Guides -matkaopas Uuteen-Seelantiin. Kyseinen teos on oiva esimerkki kattavasta ja monipuolisesta matkaoppaasta, joka sisältää runsaasti kuvia ja yksityiskohtaista kohdetietoa. Ajankohtaisinta, selkeintä ja luotettavinta tietoa etsiessäni käännyin Uuden-Seelannin virallisen matkailusivuston sekä paikallisten viranomaisten ylläpitämien nettisivujen puoleen.

Kuva 8. Oppaan sisällön suunnittelua ajatuskartan avulla oman kokemuksen ja tietoperustaa varten luetun kirjallisuuden pohjalta

Tavoitteena on tehdä oppaasta mahdollisimman kattava ja laadukas. Oppaan tulisi olla sisällöltään mielenkiintoinen ja asianmukainen, sekä ulkoasultaan selkeä ja miellyttävä. Haasteena kuitenkin on rajallinen aika oppaan luomiseen, joka luo paineita sisällön tuottamiselle, tarkistamiselle ja muokkaamiselle. Tiukan aikataulun vuoksi minulla ei esimerkiksi ole mahdollisuutta hyödyntää oppaan suunnittelemisessa ja toteutuksessa ulkopuolisia asiantuntijoita, tai tehdä laajaa tutkimusta oppaan kysynnästä ja kohderyhmän toiveista. Oppaan hyödyllisyyden ja mielenkiintoisuuden takaamiseksi halusin kuitenkin aikatauluhaasteista huolimatta kartoittaa kohderyhmää kiinnostavia

aihealueita opasta varten ja tutustua tarkemmin oppaan potentiaalisten lukijoiden lähtötasoon, jotta osaisin rajata oppaan sisältöä oikein. Tätä varten tein tutkimuksen.

Kenttätutkimus tulee kysymykseen silloin, kun kirjoituspöytä tutkimuksella ei saada kaikkia haluttuja vastauksia. Kenttätutkimuksessa on kaksi menetelmää, laadullinen eli kvalitatiivinen ja määrällinen eli kvantitatiivinen. Laadullisessa tutkimuksessa pyritään ymmärtämään ilmiöitä tai tapahtumia, joiden tulokset ovat abstrakteja. Kvantitatiivisessa tutkimuksessa taas hankitaan yleisiä vastauksia, ja vetämään yleisluontoisia johtopäätöksiä tutkimuksesta. Päätin hyödyntää työssäni kvantitatiivista eli määrällistä tutkimusotetta, jossa keskeistä on tarkasti määritelty kohderyhmä, hypoteesien esittäminen ja käsitteiden määrittelemineen. Määrällisen tutkimuksen avulla kerätään numeerista dataa, jonka tulokset kootaan tutkimuksen päätteeksi tilastolliseen muotoon ja kuvaillaan prosentuaalisesti. Numeerista dataa kerätään tyypillisesti kyselylomakkeilla. Kyselytutkimus mahdollistaa vastauksien keräämisen nopeasti suurelta, ennalta määritellyltä joukolta, ja aineiston käsittely on helppoa. (Lahtinen & Isoviita 2002, 49, 62; Hirsjärvi, Remes & Sajavaara 1997, 140, 164, 192–195.) Koin produktin kannalta hyödyllisemmäksi tavoittaa mahdollisimman monta kohderyhmän jäsentä saadakseni laajemman kuvan siitä, mitä matkaoppaan potentiaaliset lukijat oppaalta toivovat.

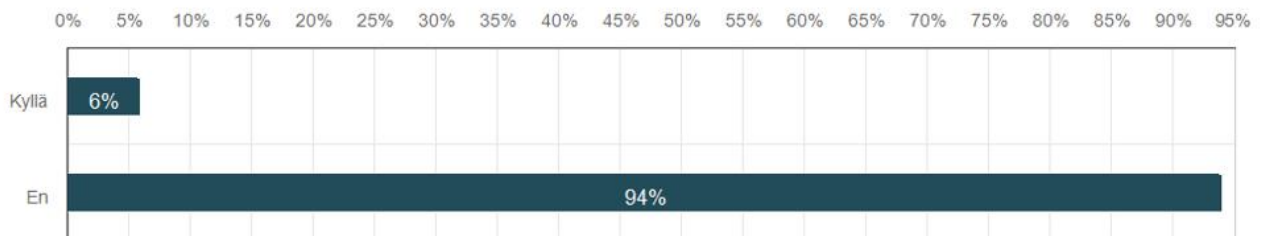
Huhtikuun aikana julkaistuun anonyyminä toteutettuun kyselyyn vastasi 32 kohderyhmän jäsentä neljän päivän aikana. Jaoin kyselylomaketta omissa sosiaalisen median kanavissani kuten Instagramissa ja Facebookissa, koska koin sitä kautta tavoittavani nopeasti ja tehokkaasti oppaan kohderyhmää, eli 18–35-vuotiaita matkailusta kiinnostuneita suomalaisia. Kyselyn kohderyhmän mainitsin jo saatekirjeessä, sillä muutoin vastaajan iällä, sukupuolella tai muilla demografisilla tekijöillä ei ollut kyselyn lopputuloksen kannalta merkitystä. Koska kysely on anonyymi ja jaettu sosiaalisen median kanavissa, en voi olla täysin varma siitä, että kaikki kyselyyn osallistujat kuuluvat todella kohderyhmään, mikä heikentää tutkimuksen luotettavuutta. Kysely oli Webropolin mukaan avattu 108 kertaa ja vastauksia tullut 32, mikä viittaisi siihen, että saatetekstin luettuaan osa kyselyn pariin päätyneistä oli todennut, ettei kuulukaan kyselyn kohderyhmään. Toinen mahdollisuus on, että en onnistunut saatetekstillä herättämään lukijan mielenkiintoa ja motivaatiota vastata kyselyyn.

Yleisesti ottaen kyselyihin ja tutkimuksiin voi olla haastavaa saada vastauksia, erityisesti, jos vastaaja ei koe itse hyötyvänsä kyselystä vaan menettävänsä aikaa. Siksi kyselyn saatekirje voi olla ratkaiseva tekijä verkkokyselyn onnistumisessa. Hyvän saatekirje on lyhyt ja ytimekäs, herättää lukijan mielenkiinnon ja kertoo vain kaikista oleellisimman kyselyn taustoista. (Surveypal n.a.) Itse kyselylomakkeen suunnittelussa on tärkeää selkeä rakenne. Kysymysten tulisi olla lyhyitä ja helposti ymmärrettäviä; johdattelevaa kieltä ja ammattisanastoa on syytä välttää. Vastaajan

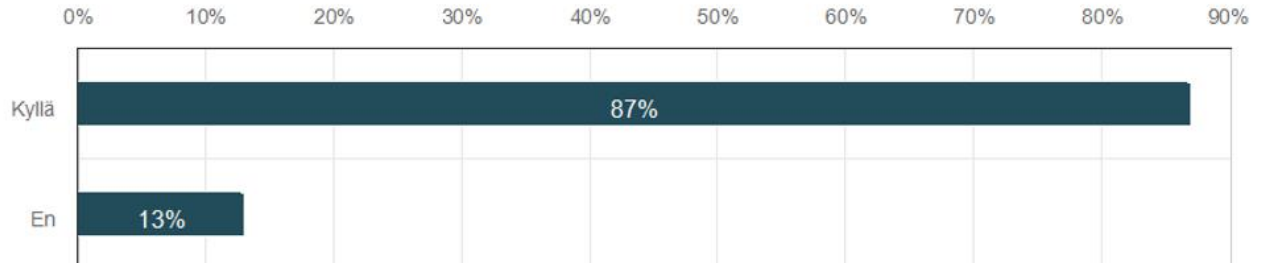
motivoituneena pitämiseksi kyselystä ei myöskään tulisi tehdä liian pitkää. (Hirsjärvi ym. 1997, 196–201.) Käytin kyselyn luomiseen Webropol-palvelua. Halusin tehdä kyselystä mahdollisimman yksinkertaisen, lyhyen ja miellyttävän vastata, joten päädyin monivalintakysymyksiin.

Kyselyn ensimmäisessä osiossa halusin kartoittaa vastaajien mahdollista aiempaa kokemusta Uudesta-Seelannista ja Working Holiday -matkailusta. Koska opinnäytetyön tavoitteena on lisätä Working Holiday -matkailun tunnettavuutta, oli kyselyssä huomioitava, että kaikille vastaajille käsite ei välttämättä ole vielä tuttu. Siksi määrittelin käsitteen Working Holiday ennen aiheeseen liittyviä kysymyksiä. Lukijat sisällöltä toivovat.

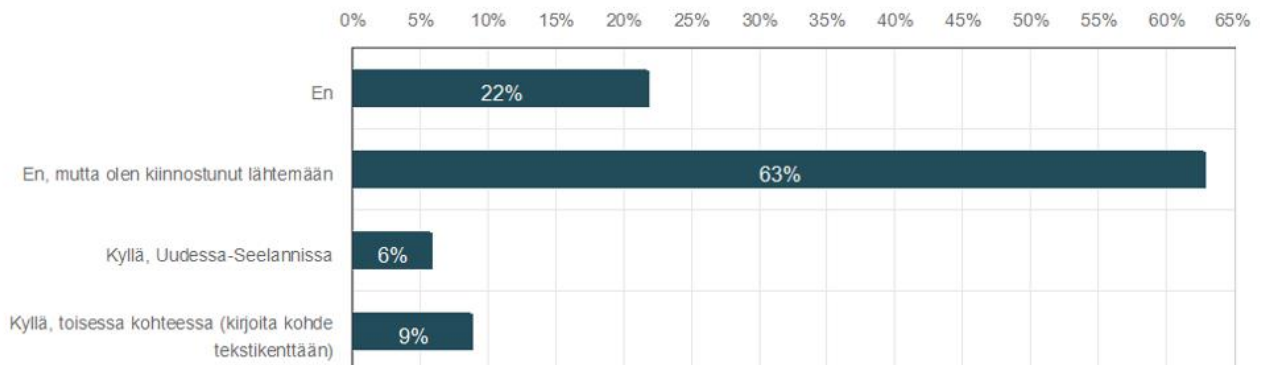
Oletko matkustanut aiemmin Uuteen-Seelantiin?

Oletko koskaan kuullut Working Holiday -matkailusta?

Oletko koskaan ollut Working Holiday -matkalla?

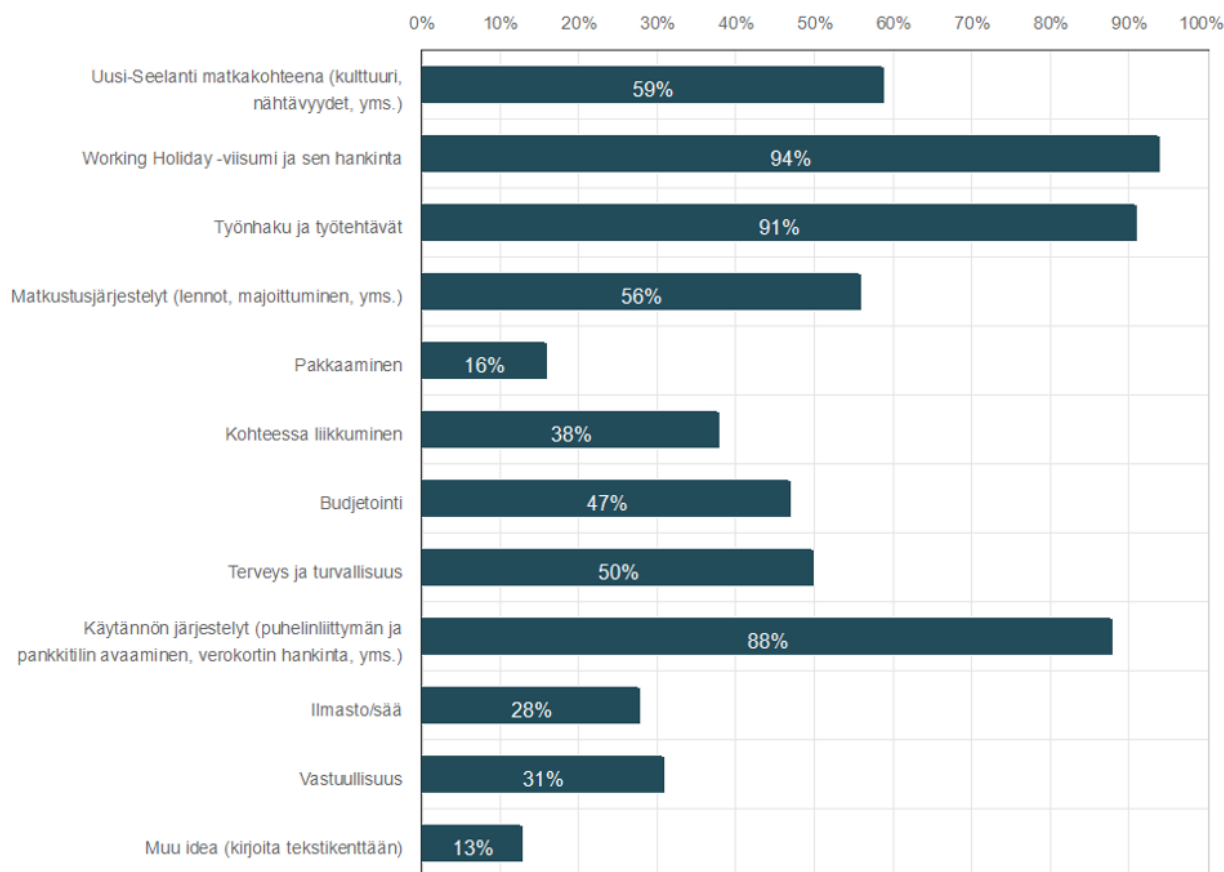
Kuva 9. Vastauksia oppaan kohderyhmän lähtötasoa selvittäviin kysymyksiin

Tutkimuksessa kävi ilmi, että 94 % kyselyyn vastanneista ei koskaan aiemmin ole vierailut Uudessa-Seelannissa. Working Holiday -matkailu näytti olevan suurelle osalle kyselyn vastaajista tuttu käsite, sillä vain 13 % vastaajista ei ollut koskaan aiemmin kuullut siitä. Vastaajista suurin osa ei ole itse ollut aiemmin Working Holiday -matkalla lainkaan, mutta 65 % kyselyyn vastanneista olisi kiinnostunut lähtemään. Kyselyyn on vastannut myös kaksi aiemmin Uudessa-Seelannissa sekä kolme toisessa kohteessa Working Holiday -matkalla ollutta. Tutkimuksen perusteella voidaan siis olettaa, että oppaan potentiaalisella lukijakunnalla on jo aiempaa kokemusta matkustelusta.

Kyselyn tuloksia analysoidessani huomasin, että kysely mittaa myös epäsuorasti aiheesta yleisesti kiinnostuneiden määrää. Working Holiday -viisumin voi saada vain kerran elämässään, joten jo aiemmin Uudessa-Seelannissa Working Holiday -matkalla ollut ei todennäköisesti tarvitse opasta matkan suunnitteluun, vaan motiivina oppaan lukemiseen voisi olla esimerkiksi muiden kokemuksista lukeminen. En odottanut jo aiemmin Working Holiday -matkalla Uudessa-Seelannissa olleiden vastaavan kyselyyn. Tämä on toki oppaan sisällön kannalta erittäin hyödyllistä, sillä heillä on kokemusta matkan suunnittelusta ja ajatuksia siitä, millaista tietoa olisi itse matkalle lähtiessään kaivannut. Tätä varten olisin voinut lisätä erillisen kysymyksen, sillä nyt kokemusasiantuntijoiden vastaukset sekoittuvat kokemattomien vastauksien kanssa, ja on mahdotonta hahmottaa, mitkä olivat juuri heidän mielestään tärkeimmät oppaaseen sisällytettävät teemat.

Kyselyn toisessa osiossa vastaaja sai valita mielenkiintoiseksi ja hyödylliseksi kokemiaan teemoja, joita matkaoppaaseen voitaisiin sisällyttää. Monivalintakysymyksiin lisäsin myös avoimia tekstikenttiä, jotta vastaajalla olisi myös mahdollisuus tarkentaa vastauksiaan sekä tuoda esille omia ideoitaan valmiiden vastausvaihtoehtojen lisäksi. Valmiit vastausvaihtoehdot ovat omia ideoitani oppaan potentiaalista sisältöä varten, ja pohjautuvat omakohtaiseen kokemukseen ja tietoperustaa varten tutustumaani kirjallisuuteen kuten Insight Guides -matkaoppaaseen.

Millaista tietoa toivoisit saavasi ennen Working Holiday -matkalle lähtöä? Voit valita yhden tai useamman vaihtoehdon, tai kertoa muita ideoita vapaassa tekstikentässä.

Kuva 10. Eniten vastauksista esille nousseita toiveita oppaan sisältöä varten olivat Working Holiday -viisumi ja sen hankinta, työnhaku ja työtehtävät sekä käytännön järjestelyt

Vastauksien perusteella 94 % vastaajista pitää oppaan tärkeimpänä aiheena Working Holiday -viisumia ja sen hankintaa. Toiseksi eniten vastaajat toivovat lisätietoa työnhausta ja työtehtävistä (91 %) sekä käytännön järjestelyistä kuten puhelinliittymän ja pankkitilin avaamisesta sekä verokortin hankkimisesta (88 %). Muita vastaajia eniten kiinnostaneita aiheita ovat Uusi-Seelanti matkakohteena (59 %), matkustusjärjestelyt kuten lennot ja majoittuminen (56 %) sekä terveys ja turvallisuus (50 %). Muu idea -vaihtoehdon valinneilta tekstikenttään kirjoitettuja vastauksia olivat: ”Retkeilyautoilu”, ”Good food spots” sekä ”Jokainen kenttä oikeastaan kiinnostaa mutta olisi super lukea opasta missä olisi koottu kaikki tarvittavat byrokratia stepit mitä pitää reissua varten tehdä!”.

Koin kyselyn erittäin hyödylliseksi oppaan suunnittelun kannalta. Rajaaminen on minulle haastavaa, ja olisin halunnut sisällyttää oppaaseen kaikki kyselyssä mainitut aiheet ja enemmänkin. Oppaan kirjoittamiseen on käytettävissä vain rajallisesti aikaa, joten kohderyhmän

vastaukset auttoivat hahmottamaan oppaan tärkeimmät teemat ja rajaamaan pois epäoleellisen tiedon. Vastaukset myös antoivat paremman ymmärryksen kohderyhmän taustoista ja lähtötasosta. Esimerkiksi matkustusjärjestelyt kuten lentojen varaamisen päätin jättää oppaan rajauksen ulkopuolelle, koska kyselyn perusteella voidaan olettaa, että oppaan kohderyhmällä on jo jonkin verran kokemusta matkailusta, ja he tietävät mitä kautta lentoja voi varata.

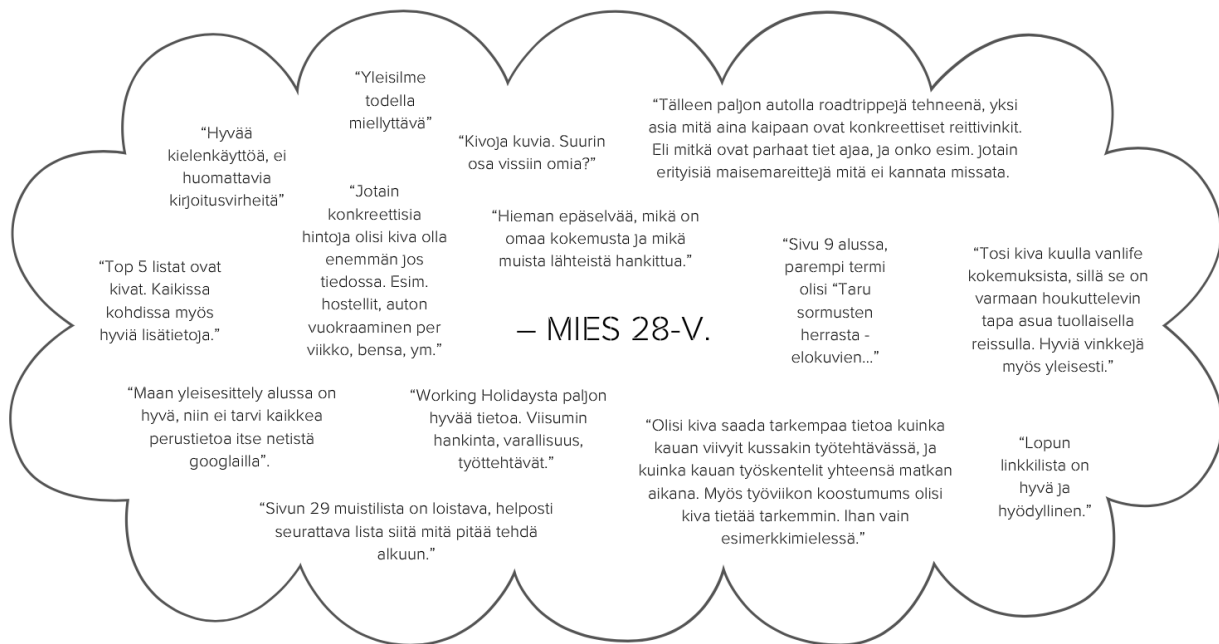
4.4 Oppaan tuottaminen

Päätin käyttää oppaan luomiseen jo opintojen aikana tutuksi tullutta graafisen suunnittelun verkkotyökalua, Canvaa. Canva on australialainen vuonna 2013 perustettu verkkosivusto, joka tarjoaa käyttäjille maksuttoman ja helpookäyttöisen alustan graafiseen suunnitteluun sekä lukuisia suunnittelussa hyödynnettäviä ominaisuuksia, kuten dokumenttipohjia, fontteja, kuvia ja grafiikoita. Canva tarjoaa käyttäjille mahdollisuutta laajempaan sisältöön lisämaksullisella Canva Pro -jäsenyydellä. (Valokkidesign 2022; Canva s.a.) Tämä opas on luotu Canvan ilmaisversiolla. Käytin oppaan luomiseen E-kirja mallia, ja kansikuva sai inspiraationsa nimimerkin AhsanjayaCorp luomasta Balin matkaoppaan kansilehdestä.

Aloitin oppaan rakentamisen luonnostelemalla oppaan sisällysluettelo ja pohtimalla mahdollisia pääteemoja. Suunnittelin oppaan rakentuvan johdannon ja loppusanojen lisäksi kappaleista ”Uusi-Seelanti” ja ”Working Holiday”. Opinnäytetyöni ohjaajalta saadut vinkit ja palaute sekä kyselytutkimuksesta oppaan kohderyhmältä saadut vastaukset olivat suuri apu oppaan rakenteen suunnittelussa ja teemojen valitsemisessa. Ohjaajani kanssa käydyn keskustelun perusteella päädyin kokoamaan hyödyllisiä linkkejä oppaan loppuun. Päädyin myös lisäämään oppaaseen kappaleen ”Van life”, koska kyselyyn vastanneita kohderyhmän jäseniä kiinnosti retkeilyautossa asuminen ja käytännön järjestelyt matkan aikana. Kyselyyn saamieni vastausten ja opinnäytetyötä kirjoittamani tietoperustan pohjalta aloin kokoamaan kappaleita pääteemojen alle. Oppaan visuaalinen ilme rakentui kirjoittamisen yhteydessä.

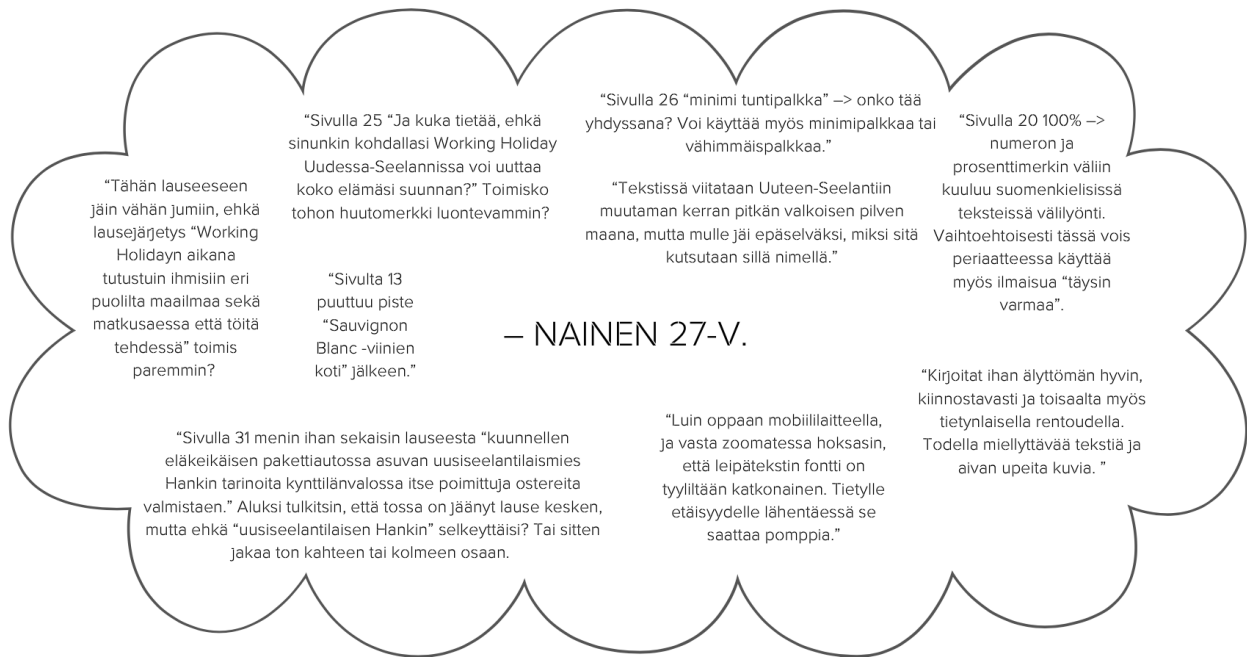
Oppaan visuaalista ilmettä suunnitellessa pyrin huomioimaan käyttäjystävällisyyden ja luettavuuden älylaitteilla. Halusin oppaasta mahdollisimman selkeän ja helppolukuisen, joten päädyin valitsemaan valkoisen taustan sekä neutraaleja fontteja ja sävyjä. Väriä ja persoonaa halusin tuoda oppaaseen kuvien kautta. Kaikki oppaassa käyttämäni ovat itse ottamiani, pois lukien valokuvaaja Domenico Cippitellin kuva All Blacks -rugbyjoukkueesta, jota käytän Creative Commons -käyttöluvalla. Creative Commons -lisenssi mahdollistaa lisensoidun sisällön hyödyntämisen ilman erillistä lupaa. Sisältöä voi käyttää ei-kaupallisiin tarkoituksiin, kunhan alkuperäisen tekijän nimi mainitaan, eikä alkuperäistä sisältöä muokata. (Operight s.a.) Pysin pitämään visuaalisen ilmeen samankaltaisena fonteista ja väreistä sivujen asetteluun oppaan alusta loppuun yhtenäisen ja selkeän vaikutelman antamiseksi.

Kun koin oppaan olevan hienosäätöä vaille valmis, etsin Instagramin kautta muutamia kohderyhmän jäseniä arvioimaan ja kommentoimaan opasta. Palautetta oppaan koeversiosta sain lopulta viideltä henkilöltä. Kävi ilmi, että osalla testiryhmän jäsenistä oli myös aiempaa kokemusta tieteellisen tekstin kuten opinnäytetyön kirjoittamisesta ja oikolukemisesta, joka lisäsi palautteen luotettavuutta.

Kuva 11. 28-vuotiaan miehen kommentteja oppaan ensimmäisestä versiosta

Oppaan testiryhmältä saamani palaute oli rakentavaa ja monipuolista. Opa sai kiitosta muun muassa selkeästä rakenteesta ja monipuolisesta sisällöstä. Testiryhmään kuulunut 33-vuotias mies antoi seuraavanlaisen oppaasta seuraavanlaisen arvion: “Todella selkeä, sopivasti tiivis asiaa sisältävä kokonaisuus. Kuvat hienoja, aiheisiin sopivia. Saa kyllä kaiken tarvittavan tiedon tiiviissä paketissa.” Testiryhmään kuulunut 20-vuotias nainen piti opasta inspiroivana ja monipuolisena, mutta toivoi lisäselvennystä pysyvän osoitteen todistamiseen, tarkempia sijainteja kuvateksteihin sekä esimerkkejä hostelleista.

Kuva 12. 27-vuotiaan naisen kommentteja oppaan ensimmäisestä versiosta

Testiryhmän havainnoista ja palautteesta oli suuri apu oppaan oikolukemisessa ja käyttäjystävällisyyden varmistamisessa. Viimeistelin oppaan testiryhmän kommenttien perusteella. Korjasin kirjoitusvirheitä ja lukijoiden mielestä epäselkeitä lauseita, mutta aikaa suurempiin sisällön muutoksiin ei valitettavasti jäänyt, vaikka monet ehdotukset olivatkin hyviä. Olisin halunnut tehdä oppaasta vielä kattavamman ja omakohtaisemman, mutta ajan puutteen ja sisällön rajauksen vuoksi päätin jättää osan ehdotuksista, kuten parhaiden autoreittien lisäämisen (kuva 11) huomioimatta. Testiryhmän jäsenet myös toivoivat oppaaseen sisällysluettelo, joka lisättiin myöhemmin. Eräs testiryhmän jäsenistä huomasi fontin olevan zoomatessa katkonainen, joka heikentää käyttäjystävällisyyttä, mutta aikaa koko teoksen fonttien korjaamiseen ei jäänyt.

Produktin toteutus ajoittui kevääseen 2024. Oppaan suunnittelu ja luonnostelu Canvassa alkoi helmikuun puolivälin tienoilla, mutta keskeytyi huhtikuuhun saakka cabin crew -kurssin vuoksi. Huhtikuun loppupuolella kartoitin kohderyhmän tarpeita oppaan sisältöä varten kyselytutkimuksen avulla. Toukokuun alussa keräsin palautetta kohderyhmältä oppaan koeversiosta, jonka pohjalta tein oppaaseen viimeiset tarvittavat muutokset ennen sen julkaisemista. Cabin crew -kurssista johtuen oppaan luomisen aikataulusta tuli suunniteltua tiukempi. Kaiken kaikkiaan oppaan luomiseen kului aikaa noin viisi viikkoa. Julkaisin valmiin oppaan Canvassa E-kirjana 20. toukokuuta.

5 Pohdinta ja itsearviointi

Tässä kappaleessa arvioidaan opinnäytetyötä tavoitteiden saavuttamisen, ajankohtaisuuden, tarpeellisuuden sekä hyödynnettävyyden näkökulmasta. Kappaleessa pohditaan myös opinnäytetyön luotettavuuteen ja eettisyyteen liittyviä seikkoja sekä arvioidaan omaa oppimista prosessin aikana.

5.1 Johtopäätökset

Kyselytutkimuksen avulla kerätyn datan, testiryhmän vastausten ja itsearvioinnin pohjalta voisin sanoa, että sekä opinnäytetyössä että itse produktissa eli matkaoppaassa päästiin tavoitteisiin. Koen, että opinnäytetyö lisää Working Holiday -matkailun tunnettavuutta 18–35-vuotiaiden suomalaisten keskuudessa, koska se avaa kattavasti Working Holiday -matkailuun liittyviä käsitteitä. Tavoitteena oli myös tutustuttaa lukija Uuteen-Seelantiin matkakohteena, ja opinnäytetyö tarjoaa perustietoa kohteesta, kulttuurista ja historiasta sekä nähtävyyksistä.

Produktin eli matkaoppaan sisältö vastaa kohderyhmän tarpeita ja toiveita, koska se sisältää teemat, joita kohderyhmälle teetetyssä kyselytutkimuksessa pidettiin tärkeimpinä. Matkaopas sai testiryhmältä myös kehuja monipuolisesta, mielenkiintoisesta ja inspiroivasta sisällöstä, joten koen sen innostavan lukijoita lähtemään Working Holiday -matkalle Uuteen-Seelantiin. Työn tärkein saavutus on, että aiheesta kiinnostuneille on vihdoin tarjolla kattava suomenkielinen opas.

Valmis matkaopas on julkaistu E-kirjana Canvassa. E-kirja on helppokäyttöinen, ja opas on testattu toimivaksi ja käyttäjäystävälliseksi sekä tietokoneella, älypuhelimella että tabletilla. Ainoat käyttäjäystävällisyyttä heikentävät tekijät ovat sivunumeroiden puute sekä leipätekstin fontti. Sivunumeroiden puuttuminen voi hankaloittaa oppaan navigoimista, mikäli opasta ei lueta Canvan lukuohjelmalla, joka näyttää sivunumerot. Fonttikoko oli palautteen mukaan paikoin liian pieni, etenkin kuvateksteissä. Fontti myös rakoili zoomatessa. Oppaan koeversiossa oli kirjoitusvirheitä ja epäselkeitä kohtia, jotka testiryhmän palautteen myötä korjattiin. Opas sai rakenteestaan ja informatiivisuudestaan hyvää palautetta. Testiryhmän jäsenet arvostivat erityisesti oppaan kuvia sekä tekstin rentoa ja henkilökohtaista otetta, jotka ovat myös hyvän oppaan tunnusmerkkejä.

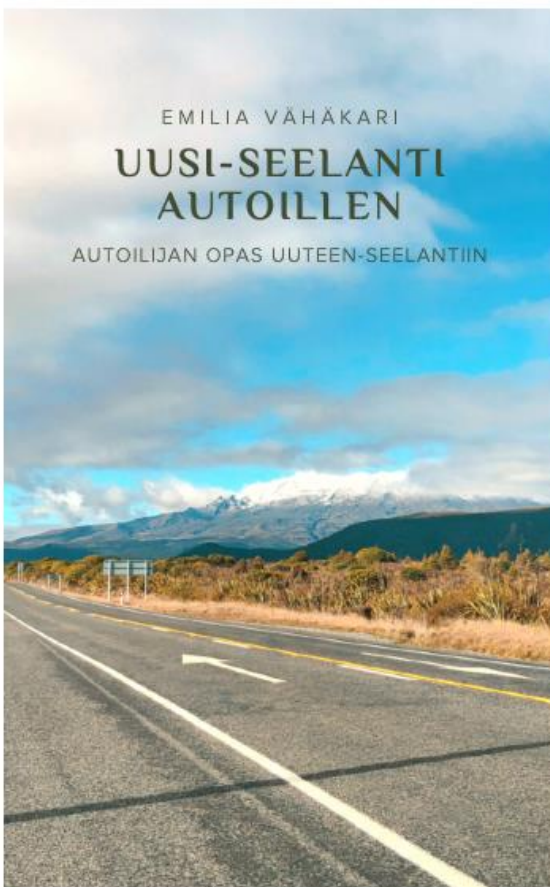
5.2 Jatkokehitysehdotukset

Sain testiryhmältä erinomaisia kehitysehdotuksia ja ideoita, mutta valitettavasti en ajanpuutteen ja rajauksen tiimoilta pystynyt toteuttamaan niistä kaikkia tässä produktissa. Aikatauluhaasteet pakottivat pitämään produktin rajauksen suppeana. Suppeasta rajauksesta huolimatta koen, että produktiin olisi voinut lisätä rajauksen puitteissa vielä kattavammin sisältöä sen sijaan, että lähdin laajentamaan produktia rajauksen ulkopuolelle.

Koen, että lukijalle jää oppaan luettuaan hyvä yleiskuva Working Holiday -matkailusta ja Uudesta-Seelannista matkakohteena, mutta lukija joutuu silti tukeutumaan ulkopuolisiin lähteisiin matkan aikana ja suunnitteluvaiheessa. Kohteiden esittely jäi aikapaineen vuoksi erittäin pintapuoliseksi. Lisäisin oppaaseen esimerkiksi molempien saarten tärkeimmät kohteet ja nähtävyydet. Testiryhmä myös toivoi yksityiskohtaisempia esimerkkejä työviikon kulusta ja töiden ajoittumisesta 10 kuukauden matkan aikana, jotka olisi voinut myös sisällyttää oppaaseen rajauksesta huolimatta.

Testiryhmältä tullut tärkeä huomio oli kartan uupuminen, mutta tekijänoikeussyistä en saanut sellaista sisällytettyä tähän oppaaseen. Käyttöoikeuden osto laadukkaaseen karttaan parantaisi oppaan luotettavuutta. Kartan voisi vaihtoehtoisesti laatia myös itse, mikäli siihen säästäisi enemmän aikaa.

Myös retkeilyautoilu herätti mielenkiintoa, ja lisäkysymyksiä tuli esimerkiksi auton vuokrauksen ja bensiinin konkreettisista hinnoista sekä reittisuosituksista. Retkeilyautoilua käsittelevä kappale jäi erittäin pintapuoliseksi, sillä se ei oikeastaan edes kuulunut produktin rajaukseen. Aiheesta voisi kirjoittaa uuden oppaan näkökulmana retkeilyautoilu tai autolla liikkuminen kohteessa.

Kuva 13. ja 14. havainnollistavat, millaisia oppaita aiheesta voisi tehdä toisesta näkökulmasta

Vastuullisuus on yhä tärkeämpää matkailualalla, ja olisin halunnut panostaa enemmän sen esille tuomiseen oppaassa. Oppaasta voisi tehdä oman version vastuullisen matkailun näkökulmasta. Uuden-Seelannin herkästä luonnosta huolehtiminen on erityisen tärkeää myös retkeilyautoillessa, joten myös vastuullinen van life -opas voisi tulla kyseeseen.

Oppaan visuaalinen ilme sai paljon kehuja testiryhmältä. Kuten käyttäjätestauksessa kävi ilmi, leipätekstin fontti ei ole käyttäjäystävällisin valinta, sillä se rakoilee zoomatessa, joten sen vaihtaisin uuteen oppaaseen. Kuvien ja tekstin asettelu mahdollisti oppaan sivumäärän pitämisen kohtuullisena, mutta omaan silmään oppaan sivut näyttävät osin liian täysiltä, joten muuttaisin myös hieman oppaan asettelua joidenkin sivujen kohdalla.

5.3 Luotettavuus ja eettisyys

Kirjoitusprosessin aikana perehdyin opinnäytetyön eettisiin ohjeisiin. Eettiset ohjeet antavat opinnäytetyön kirjoittajalle hyvän käsityksen siitä, mitä opinnäytetyön suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon, jotta opinnäytetyöstä tulisi mahdollisimman luotettava ja eettinen. Ohjeistuksen tarkoituksena on yhtenäistää ammattikorkeakoulujen opinnäytetyöprosessia, edistää hyvää tieteellistä käytäntöä ja ennaltaehkäistä tieteellistä epärehellisyyttä sekä kohentaa opinnäytetöiden laatua. (Arene 2020)

Eettisiin ohjeisiin kuuluu muun muassa esteellisuuden selvittäminen, opinnäytetyön aiheeseen perehtyminen, työn edellyttämien resurssien punnitseminen ohjaajan kanssa sekä tutkimuseettisiin ohjeisiin tutustuminen. Eettisten ohjeiden mukaan tehty opinnäytetyö noudattaa tietosuojaan ja henkilötietojen käsittelyyn liittyviä hyviä toimintatapoja sekä tekijänoikeuksia. Tekijä ymmärtää, että opinnäytetyö on julkinen asiakirja, joka käy läpi plagiointitunnistusprosessin. (Arene s.a.)

Produktissa hyödynnettiin kirjoituspöytämenetelmää, jossa on erittäin tärkeää huomioida lähteiden luotettavuus. Työ tehtiin tarpeesta Working Holiday -matkaoppaalle, koska sellaista ei vielä ole olemassa. Suomenkielistä kirjallisuutta ja verkkosisältöä Uudesta-Seelannista ja Working Holiday -matkailusta on erittäin rajallisesti. Siitä syystä suurin osa opinnäytetyössä hyödynnetyistä lähteistä on englanninkielistä verkkosisältöä. Työn tärkein lähde, Insight Guides -matkaopas Uuteen-Seelantiin on vuodelta 2015, ja muita lähteitä tutkittuani koin, että sisältö oli pääosin yhä ajankohtaista ja paikkaansa pitävää. Verkkolähteisiin tutustuttuani kuitenkin huomasin, että moni asia on jopa viiden vuoden aikana muuttunut, joten pelkkään painettuun tietoon ei kannata luottaa ajankohtaista ja luotettavaa matkaopasta laatiessa. Luotettavuuden takaamiseksi pyrin valitsemaan Uuden-Seelannin virallisen matkailuorganisaation ja viranomaisten ylläpitämiä sivuja. Muiden lähteiden kohdalla pyrin kiinnittämään huomiota sisällön julkaisuajankohtaan ja kirjoittajaan

sekä sivuston taustoihin, mutta kyseisten tietojen löytäminen oli haasteellista, mikä heikentää osin työn luotettavuutta.

Mikäli opinnäytetyö sisältää tutkimuksen, on tutkijalla eettisiä ja moraalisia velvoitteita muun muassa tutkimuksen kohteena olevia henkilöitä, yhteiskuntaa sekä ammattialaa kohtaan. Henkilötietojen keräämisessä, tallennuksessa, säilytyksessä ja tuhoamisessa tulee noudattaa tietosuojaa-asetuksia ja -lakeja. (Arene 2018.) Produktia varten laadittu kyselytutkimus suoritettiin anonymisti, joten henkilötietoja ei kerätty tai käsitelty missään tutkimuksen vaiheessa. Anonyyminä tehdyn kyselyn riskinä toki on, että kyselyyn voi vastata myös kohderyhmän ulkopuolinen henkilö, mikä voisi vääristää kyselyn lopputulosta.

Opinnäytetyössä on tärkeää huomioida myös hyvä taiteellinen käytäntö, joka sisältää samoja elementtejä kuin hyvä tieteellinen käytäntö. Hyvä opinnäytetyö kunnioittaa tekijänoikeuksia, ja tunnistaa eron plagioinnin ja hyväksyttävän lainaamisen välillä. (Arene 2018.) Kaikki oppaassa käyttämäni kuvat ovat itse ottamiani, pois lukien kuva All Blacks -rugbyjoukkueesta, jonka käyttöoikeudet ja lähde on opinnäytetyössä mainittu. Kuvissa esiintyviltä henkilöiltä on pyydetty lupa kuvien julkaisemiseen. Hyödynsin oppaan tekstissä osittain kirjoittamaani tietoperustaa, jossa on käytetty apuna lähteitä. Itse oppaassa ei ole lähdeviittauksia- tai luetteloa, jonka vuoksi on haasteellista erottaa, mikä tieto on peräisin kirjoittajalta ja mikä muista lähteistä.

5.4 Oma oppiminen

Sanoisin, että opinnäytetyö oli koko opintojeni haastavin osuus. Opinnäytetyön aihetta pohtiessa esiin nousi valinnanvaikeus. Opintojen aikana kiinnostuin useista aiheista luksusmatkailusta vastuullisuuteen ja markkinointiin. Vaihto-opintoni Norjassa ja Itävallassa sekä korona-aika, jonka vietin suurimmaksi osaksi kotiseudullani Lapissa, herättivät myös paljon aiheideoita opinnäytetyötä varten. Lopulta aiheeksi valikoitui Working Holiday -matkailu Uudessa-Seelannissa. Olen tyytyväinen aihevalintaani, koska henkilökohtaisen merkityksen lisäksi aihe on ajankohtainen ja tarpeellinen sekä myös ihmiset ympärilläni pitivät sitä mielenkiintoisena.

Sanonta ”nälkä kasvaa syödessä” piti paikkaansa kirjoitusprosessin aikana. Oivalsin, että rajaus ja suunnittelu ovat sekä opinnäytetyön että produktin tärkeimmät kulmakivet. Tietoperustaa kootessani ja opasta kirjoittaessani sain jatkuvasti uusia ideoita, jotka olisin halunnut sisällyttää opinnäytetyöhöni. Huomasin oman työtapani olevan melko vapaamuotoinen ja rönsyilevä, ja koin rajaamisen erittäin haasteellisena. Opinnäytetyö lähti suuntaan, jonka keskeisin rajaus oli Working Holiday -matkailu ja Uusi-Seelanti matkakohteena. Tietoperusta ja lopullinen produkti eivät vastaa täysin toisiaan, joten koin hieman epäonnistuneeni produktin rajaamisessa. Uuden-Seelannin Working Holiday -matkani aikana luontosuhteeni kehittyi, joka sai minut miettimään ympäristö- ja

ilmastoasioita sekä pyrkimään vastuullisempiin valintoihin arjessa. Opintojen aikana palo ja tietämys vastuullista matkailua kohtaan kasvoi, joten olisin ehdottomasti halunnut hyödyntää oppimaani myös opinnäytetyössäni. Produktissa puhutaankin vastuullisen matkailun muodosta eli hitaasta matkailusta, joka on yksi näkökulma, jonka olisin halunnut ottaa osaksi opinnäytetyötäni. Ajanpuutteen vuoksi en ehtinyt perehtymään aiheeseen syvemmin tietoperustassa, mikä aiheuttaa epäselkeyttä työn ja produktin välillä. Toinen produktista löytyvä aihe, josta on vain suppea maininta tietoperustassa, on van life eli retkeilyautoilu. Retkeilyautoilu oli suuri osa matkaani ja kiinnosti oppaan kohderyhmää, joten innostuin kirjoittamaan siitä kokonaisen kappaleen oppaaseen. Jotta rajaus olisi ollut onnistuneempi, olisin voinut jättää maininnat hitaasta matkailusta ja retkeilyautoilusta produktin ulkopuolelle.

Olen erittäin luova ja visuaalinen ihminen. Parasta opinnoissani olivat luovat projektit, ja usein ryhmätöissä otin innolla vastuuta diaesitysten ja muun grafiikan luomisesta. Nautin myös suuresti luovasta kirjoittamisesta, erityisesti kohdekuvauksista. Näitä pääsin harjoittelemaan kilpailukykyisiin matkakohteisiin erikoistuneiden opintojeni aikana sekä työskennellessäni Lappi Pro -matkatoimiston verkkosivujen uudistusprojektin parissa. Opinnäytetyöprosessissa pääsin hyödyntämään näitä opintojen aikana ja työelämässä kehittämiäni taitoja, sillä oppaan luominen oli tiedonhankinnan lisäksi visuaalista sommittelua ja luovan tekstin kirjoittamista yhdistelevä projekti. Koen, että toiminnallinen opinnäytetyö oli minulle oikea valinta.

Työn tutkimusosiota tehdessä haasteeksi osoittautui oikeiden kanavien löytäminen kohderyhmän tavoittamiseksi sekä vastausten saaminen. Kohderyhmää tavoittavia jakelukanavia oli haasteellista löytää lyhyessä ajassa, joten niiden etsimiseen olisin panostanut enemmän. Itse kyselylomake oli mielestäni yksinkertainen ja vastaaminen vei vain lyhyen ajan, mutta siihen ei siltikään vastannut niin montaa kohderyhmän jäsentä kuin olisin toivonut. Tämä voi osin johtua myös kyselyn tiukasta aikataulusta ja haasteista löytää oikeat jakelukanavat kohderyhmän tavoittamiseksi. Mikäli toteuttaisin kyselytutkimuksen uudestaan, jättäisin sen toteuttamiseen enemmän aikaa, jotta voisin huomioida paremmin yllä mainitut seikat.

Rajaamisen lisäksi toinen suurimmista haasteista oli projektin aikatauluttaminen. Aikatauluttamista vaikeuttivat työn toteutustavan vaihtaminen ja yksityiselämän tapahtumat, suurimpana kesken projektin alkanut cabin crew -kurssi. Aikapaine helpotti projektin suunnittelua ja aikatauluttamista ja näin ollen opinnäytetyön etenemistä, sillä cabin crew -kurssin loputtua aikaa saada työ valmiiksi jäi vain neljä viikkoa.

Opinnäytetyön onnistumisen kannalta tärkeässä roolissa oli opinnäytetyön ohjaus. Ohjaajani oli ymmärtäväinen, realistinen ja kannustava, ja antoi erittäin selkeät ohjeet, miten projektin kanssa tulisi edetä. Ohjaajalta sain myös erinomaisia vinkkejä hyvistä lähteistä ja lähteiden

merkitsemisestä sekä ideoita produktin sisältöä varten. Ohjaus ja tapaamiset myös auttoivat aikatauluttamaan projektia. Jälkeenpäin koin, että ohjaaja kannusti minua ohjaustyylillään parempaan suoritukseen, kuin mitä itse alussa tavoittelin. Valmista opinnäytetyötä katsoessani olen on uskomaton ja ylpeä. Olen kiitollinen ohjaajalleni tuesta ja joustavuudesta, sillä ilman niitä opinnäytetyö ei varmasti olisi tullut tässä aikataulussa valmiiksi.

Itsekriittisyys ja täydellisyyden tavoittelu, aikatauluttamisen ja rajaamisen haasteet sekä henkilökohtaisen elämän kiireet vaikeuttivat opinnäytetyöprosessia, mutta kaiken kaikkiaan olen erittäin tyytyväinen työni lopputulokseen. Opinnäytetyö oli projekti, jonka kautta pääsin palaamaan muistoissa Uuteen-Seelantiin ja jakamaan Working Holiday -matkailun ilosanomaa, samalla tuoden esiin omaa osaamistani matkailualan ammattilaisena.

Lähteet

Antipodes Map n.d. Antipodes Map. Luettavissa: <https://www.antipodesmap.com>. Luettu: 14.2.2024.

Arene. 2020. Vastuullinen opinnäytetyö. Luettavissa: <https://www.arene.fi/wp-content/uploads/Raportit/2020/Arenen%20ONT%20eettiset%20ohjeet%20esitysmateriaali%202020.pdf?t=1578486373>. Luettu: 18.5.2024.

Arene. S.a. Opinnäytetyön eettiset ohjeet: Opiskelijan muistilista. Luettavissa: <https://www.tenk.fi/sites/tenk.fi/files/Opinnäytetyöprosessin%20eettiset%20suositukset%20muistilistat%20opiskelijalle%20ja%20ohjaajalle.pdf>. Luettu: 28.4.2024.

Arene Ry. 21.5.2018. Ammattikorkeakoulujen opinnäytetöiden eettiset suositukset. Luettavissa: <https://www.arene.fi/wp-content/uploads/Raportit/2020/AMMATTIKORKEAKOULUJEN%20OPINNÄYTETÖIDEN%20EETTISET%20SUOSITUKSET%202020.pdf?t=1578480382>. Luettu: 18.5.2024.

Backpackerboard. S.a. Home. Luettavissa: <https://www.backpackerjobboard.co.nz>. Luettu: 30.1.2024.

Britannica. New Zealand. 7.2.2024. Luettavissa: <https://www.britannica.com/place/New-Zealand>. Luettu: 8.2.2024.

Bunac. S.a. Work New Zealand. Luettavissa: <https://bunac.org/working-holidays/work-new-zealand/working-holiday-visas>. Luettu: 26.1.2024.

Canva. S.a. About Canva. Luettavissa: <https://www.canva.com/about/>. Luettu: 5.5.2024.

Cippitelli, D. S.a. New Zealand rugby team. Luettavissa: <https://ndla.no/image/62471?>. Luettu: 30.4.2024.

Davidson, J., Te Awekotuku, N., Hakiwai, A. T., Neich, R., Pendergrast, M., Starzecka, D. C., Jahnke, R. 1998. Maori Art and Culture. 2. painos. British Museum Press. London.

Davidson, N. 5.3.2013. Outside Online. Päivitetty: 12.5.2022. The Top 10 New Zealand Hikes. Luettavissa: <https://www.outsideonline.com/adventure-travel/destinations/top-10-new-zealand-hikes/>. Luettu: 10.2.2024.

Fabricant, R. & Kuang, C. 7.11.2019. User Friendly: How the Hidden Rules of Design Are Changing the Way We Live, Work and Play.

Facebook. 26.1.2024. Backpacker Jobs New Zealand. Luettavissa:

<https://www.facebook.com/search/top/?q=Backpacker%20jobs%20New%20Zealand>. Luettu: 26.1.2024.

Forsey C. 6.10.2023. Hubspot. How to Create a How-to-Guide: 21 Tips + Examples. Luettavissa:

<https://blog.hubspot.com/marketing/how-to-guide#writing>. Luettu: 4.5.2024.

Frappa, M. 2019. Exploring Working Holiday Makers' Motivations in Australia. Bachelor Thesis.

Malmö University. 27-35. Luettavissa: <https://www.diva-portal.org/smash/get/diva2:1481664/FULLTEXT01.pdf>. Luettu: 26.1.2024.

Great Journeys New Zealand n.a. Scenic Trains. Luettavissa:

<https://www.greatjourneysnz.com/scenic-trains/>. Luettu: 30.4.2024.

Hill, G. S.a. A Working Holiday in New Zealand: Getting Work Ready – Everything I Wish I'd

Known. Luettavissa: <https://www.madison.co.nz/2022/11/working-holiday-new-zealand-getting-work-ready/>. Luettu: 30.1.2024.

Hirsjärvi, S. Remes, P. & Sajavaara, P. 1997. Tutki ja kirjoita. 19. painos. Tammi. Helsinki.

Intercity. 2024. Luettavissa: <https://www.intercity.co.nz>. Luettu: 30.4.2024.

International Trade Administration. 12.6.2023. New Zealand – Country Commercial Guide: Market

Overview. Luettavissa: <https://www.trade.gov/country-commercial-guides/new-zealand-market-overview>. Viitattu: 10.2.2024.

Lehtinen, L. & Isoviita, A. 1998. Markkinointitutkimus. Jyväskylä. Gummerus Kirjapaino Oy.

Macrotrends. Auckland, New Zealand Metro Area Population 1950-2024. 2024. Luettavissa:

<https://www.macrotrends.net/cities/21957/auckland/population>. Luettu: 2.2.2024.

Marcinkowska, K. 2015. Insight Guides: New Zealand. 11. painos. APA Publications. Lontoo.

McCoy, J. 24.4.2023. How to create a guide that is optimized, useful and comprehensive.

Luettavissa: <https://searchengineland.com/create-optimized-useful-comprehensive-guide-395891>. Luettu: 26.4.2024.

National Geographic Kids. New Zealand. S.a. Luettavissa:

<https://kids.nationalgeographic.com/geography/countries/article/new-zealand>. Luettu: 2.2.2024.

New Zealand History. 2.11.2023. History of New Zealand, 1769-1914. Luettavissa:

<https://nzhistory.govt.nz/culture/history-of-new-zealand-1769-1914>. Luettu: 5.5.2024.

New Zealand Immigration. S.a. a. Working Holiday Visas. Luettavissa:

<https://www.immigration.govt.nz/new-zealand-visas/preparing-a-visa-application/working-in-nz/how-long-can-you-work-in-new-zealand-for/working-holiday-visa>. Luettu: 26.1.2024.

New Zealand Immigration. S.a. Job websites & recruitment companies. Luettavissa:

<https://www.live-work.immigration.govt.nz/work-in-new-zealand/finding-applying-for-jobs/job-websites-recruitment-companies>. Luettu: 30.1.2024.

New Zealand Transport Agency. S.a. Visiting New Zealand. Luettavissa:

<https://www.nzta.govt.nz/safety/visiting-new-zealand>. Luettu: 5.5.2024.

New Zealand Tourism. S.a. a. Classic New Zealand Wine Trail. Luettavissa:

<https://www.newzealand.com/uk/feature/classic-new-zealand-wine-trail-itinerary/#map/>. Luettu: 10.2.2024.

New Zealand Tourism. S.a. b. New Zealand's Favourite Food and Drinks. Luettavissa:

<https://www.newzealand.com/int/feature/favourite-new-zealand-foods/>. Luettu: 10.2.2024.

New Zealand Tourism. S.a. c. Working Holiday Visa Information. Luettavissa:

<https://www.newzealand.com/int/feature/working-holiday-visa-information/>. Luettu: 26.1.2024.

New Zealand Tourism. S.a. d. When to Visit New Zealand. Luettavissa:

<https://www.newzealand.com/int/feature/new-zealand-climate-and-weather/>. Luettu: 2.5.2024.

New Zealand Tourism. S.a. e. Ferries and Water Taxis. Luettavissa:

<https://www.newzealand.com/int/ferrieswater-taxis/>. Luettu: 30.4.2024.

New Zealand Tourism. S.a. f. Domestic Flights. Luettavissa:

<https://www.newzealand.com/int/domestic-flights/>. Luettu: 30.4.2024.

New Zealand Visitor. S.a. New Zealand Travel Requirements. Luettavissa:

https://www.newzealandvisitor.online/arrivals-international/?gclid=CjwKCAiAzc2tBhA6EiwArv-i6cGi-EYLquKD9xUf9T_NJyx5noB22UNIA1OoBrzjGSbivA4s_2TjGBoCg0kQAvD_BwE. Luettu: 26.1.2024.

Nieminen, L. 1.3.2020. Matkapaiväkirja 15. Hello New Zealand! Luettavissa:

<https://dreamcoaching.fi/matkapaivakirja-15-hello-new-zealand/>. Luettu: 4.5.2024.

NZ Pocket Guide. S.a. a. 11 Best Working Holiday Visa Jobs in New Zealand. Luettavissa:

<https://nzpocketguide.com/working-holiday-visa-jobs-in-new-zealand/>. Luettu: 30.1.2024.

NZ Pocket Guide. S.a. b. 23 Best Lord of the Rings Locations in New Zealand. Luettavissa: <https://nzpocketguide.com/11-lord-of-the-rings-locations-you-cant-miss-in-new-zealand/>. Luettu: 12.2.2024.

NZ Pocket Guide. S.a. c. 10 Best Ways to Travel Around New Zealand [2024]. Luettavissa: <https://nzpocketguide.com/10-best-ways-to-travel-around-new-zealand/>. Luettu 5.5.2024.

Operight. S.a. Mikä on Creative Commons -lisenssi? Luettavissa: <https://operight.fi/artikkeli/luvat/mika-creative-commons-lisenssi>. Luettu: 5.5.2024.

Schoenman, B. 22.12.2021. 10 Reasons Why You Should Take a Working Holiday. World Nomads. Luettavissa: <https://www.worldnomads.com/travel-wiser/wellness/10-reasons-why-taking-a-working-holiday-is-a-good-idea>. Luettu: 26.1.2024.

Seasonal Jobs. S.a. New Zealand Backpacker Jobs. Luettavissa: https://www.seasonaljobs.co.nz/main.asp?input=new_zealand_backpacker_jobs. Luettu: 30.1.2024.

Statista. 2024. Annual number of international visitor arrivals to New Zealand in financial year 2023, by length of stay. Luettavissa: <https://www.statista.com/statistics/1406626/new-zealand-number-of-international-visitors-by-length-of-stay/>. Luettu: 10.2.2024.

Stevens, J. 14.4.2023. Wayfairer Travel. 12 Places to Experience Maori Culture in New Zealand. Luettavissa: <https://www.wayfairertravel.com/inspiration/maori-culture-new-zealand>. Luettu: 5.5.2024.

Stray Travel. S.a. Backpacker Jobs. Luettavissa: <https://www.straytravel.com/travel-guide/new-zealand/work-and-travel-in-nz/backpacker-jobs/>. Luettu: 30.1.2024.

SurveyPal. S.a. Saatteen merkitys verkkokyselyn onnistumisessa – Miten saavuttaa korkea vastausprosentti? Luettavissa: <https://surveypal.fi/blogi/saatteen-merkitys-verkkokyselyn-onnistumisessa-miten-saavuttaa-korkea-vastausprosentti/>. Luettu: 2.5.2024.

Ulkoministeriö. 24.4.2024. Uusi-Seelanti: matkustustiedote. Luettavissa: <https://um.fi/matkustustiedote/-/c/NZ>. Luettu: 3.5.2024.

Uuteen-Seelantiin.fi. 2024. Tietoa Uudesta Seelannista. Luettavissa: <https://uuteenseelantiin.fi>. Luettu: 4.5.2024.

Visa Guide. S.a. New Zealand Working Holiday Visa. Luettavissa: <https://visaguide.world/new-zealand-visa/working-oliday-visa/>. Luettu: 26.1.2024.

Visa Index. 18.9.2023. Working Holiday Visas: opportunities for international work and travel.

Luettavissa: <https://visaindex.com/blog/working-holiday-visas-opportunities-for-international-work-and-travel/>. Luettu: 1.2.2024.

Valokkidesign. 5.4.2022. Canva - Kuinka hyödynnän Canvan ilmaisversiota? Luettavissa:

<https://www.valokkidesign.fi/blogi/canva-kuinka-hyodynnan-canvan-ilmaisversiota>. Luettu: 5.4.2024.

Wilderness Magazine. 21.6.2023. The Araroa Trail: 10,000 walkers a year by 2030. Luettavissa:

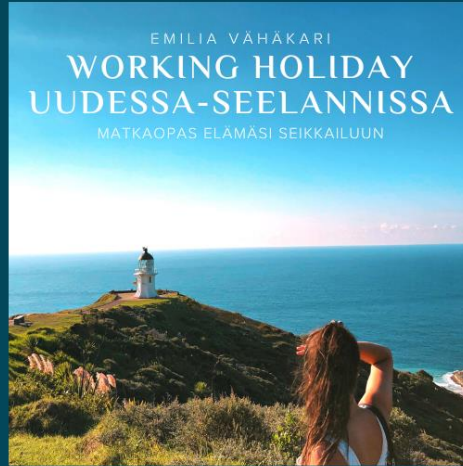
<https://www.wildernessmag.co.nz/te-araroa-trail-10000-walkers-a-year-by-2030/>. Luettu: 10.2.2024.

Worldometer. New Zealand Population. 16.7.2023. Luettavissa:

<https://www.worldometers.info/world-population/new-zealand-population/>. Luettu: 2.2.2024

Liitteet

Liite 1. Saatekirje

Working Holiday -matkaopas Uuteen-Seelantiin

Arvoisa 18–35-vuotias suomalainen matkailun ystävä,

Olen Emilia, Haaga-Helia ammattikorkeakoulun viimeisen vuoden matkailun liikkeenjohdon opiskelija. Vuonna 2019 vietin 10 kuukautta Working Holiday -matkalla Uudessa-Seelannissa, kierrellen maata ristiin rastiin pikkuisella retkeilyautolla, kerryttäen matkakassaa kausitöitä tehden – ja nyt haluan inspiroida myös sinua lähtemään elämäsi seikkailulle!

Kirjoitan Working Holiday -matkaopasta Uuteen-Seelantiin osana opinnäytetyötäni, ja tämän kyselyn tarkoituksena on kartoittaa kohderyhmää kiinnostavia teemoja oppaan sisältöä varten.

Kyselyyn vastaaminen vie noin 5 minuuttia. Kysely toteutetaan anonymisti ja vastaukset tuhotaan 30 päivää kyselyn jälkeen.

Suuri kiitos avustasi matkaoppaan luomisessa!

Liite 2. Kyselylomake

Working Holiday -matkaopas Uuteen-Seelantiin

1. Oletko matkustanut aiemmin Uuteen-Seelantiin?

- Kyllä
 En

Working Holiday on matkailun muoto, joka yhdistää työnteon ja vapaa-ajan matkailun sekä mahdollistaa pidempiaikaisen oleskelun kohdemaassa. Working Holiday -viisumeita saa tiettyihin kohtemaihin tietyin ehdoin. Uusi-Seelanti myöntää Working Holiday -viisumeita 18–35-vuotiaille Suomen kansalaisille vuoden ajaksi.

2. Oletko koskaan kuullut Working Holiday -matkailusta?

- Kyllä
 En

3. Oletko koskaan ollut Working Holiday -matkalla?

- En
 En, mutta olen kiinnostunut lähtemään
 Kyllä, Uudessa-Seelannissa
 Kyllä, toisessa kohteessa (kirjoita kohde tekstikenttään)

[Edellinen](#)[Seuraava](#)

Working Holiday -matkaopas Uuteen-Seelantiin

4. Millaista tietoa toivoisit saavasi ennen Working Holiday -matkalle lähtöä? Voit valita yhden tai useamman vaihtoehdon, tai kertoa muita ideoita vapaassa tekstikentässä.

- Uusi-Seelanti matkakohteena (kulttuuri, nähtävyydet, yms.)
- Working Holiday -viisumi ja sen hankinta
- Työnhaku ja työtehtävät
- Matkustusjärjestelyt (lennot, majoittuminen, yms.)
- Pakkaaminen
- Kohteessa liikkuminen
- Budjetointi
- Terveys ja turvallisuus
- Käytännön järjestelyt (puhelinliittymän ja pankkitilin avaaminen, verokortin hankinta, yms.)
- Ilmasto/sää
- Vastuullisuus

- Muu idea
(kirjoita
tekstikenttään)

Edellinen

Lähetä

Liite 3. Matkaopas Canvassa (E-kirja)

https://www.canva.com/design/DAF9P_y_bS4/2VKne7ZSpOzUcQoYZiLYrA/view?utm_content=DAF9P_y_bS4&utm_campaign=designshare&utm_medium=link&utm_source=editor

Liite 4. Working Holiday Uudessa-Seelannissa: Matkaopas elämäsi seikkailuun

JOHDANTO

Kia ora, arvoisa lukija!

Lukiosta valmistuttuani kaipasin elämäni muutosta: kesän 2019 päätteeksi päätin hypätä kohti tuntematonta ja muuttaa kotikaupungistani Rovaniemeltä pääkaupunkiseudulle uuden työn perässä. Syksyn Helsingissä vietettyäni olin onneton, väsynyt ja hukassa – jonkin täytyi muuttua. Elin niin sumussa, etten edes muista miten idea Uuteen-Seelantiin matkustamisesta alunperin syntyi. Kuitenkin eräänä kylmänä ja pimeänä tammikuisena iltana sähköpostiini kilahti viesti Uuden-Seelannin maahanmuuttovirastolta: Working Holiday -viisumihakemukseni oli hyväksytty, ja elämäni seikkailu sai luvan alkaa.

Sen enempää miettimättä, irtisanoin työpaikkani ja vuokra-asuntoni, ostin yhdensuuntaisen lentolipun Aucklandiin, mahdutin kotini irtaimiston muuttolaatikoissa pikkuiseen vuokravaraan ja pakkasin 45-litraisen rinkaani kaiken, mitä ajattelin vuoden aikana Uudessa-Seelannissa tarvitseväni. Perhettä ja ystäviäni hyvästeltessä alkanut epätodellinen olo jatkui Helsinki-Vantaan lentoaseman lähtöportille, josta matkani Uuteen-Seelantiin starttasi 4. helmikuuta Singaporen ja Brisbanen kautta.

10 kuukauden matka ihmeelliseen Uuteen-Seelantiin muutti koko elämäni, ja muistelen yhä lämmöllä seikkailuja pitkän valkoisen pilven maassa – retkeilyautossa ilman moderneja mukavuuksia asumisen ahtautta ja autuutta, rankkoja mutta nauruntäyteisiä työpäiviä kiivitarhoilla ja viinitiloilla, kohtaamisia, joista osa muuttui ikuisiksi ystävyudeksi, kaikkia niitä henkeäsalpaavia auringonlaskuja, kilometrien mittaisia valkoisia hiekkarantoja, korkealle kohoavia lumisia huippuja ja tähtitaivaita...

Working Holiday Uudessa-Seelannissa oli yksi elämäni rikastuttavimpia ja opettavaisimpia kokemuksia, ja haluan inspiroida myös sinua, erityisesti 18–35-vuotias, lähtemään suureen seikkailuun maailman toiselle puolelle, ja ennenkaikkea syvälle sisimpääsi. Tässä oppaassa jaan tarinoita ja oivalluksia matkan varrelta sekä paljastan parhaat vinkkini Uuteen-Seelantiin ja onnistuneeseen Working Holiday -kokemukseen.

Working Holiday -matkailijan opas Uuteen-Seelantiin on laadittu osana Haaga-Helia ammattikorkeakoulun opinnäytetyötä. Myös näiden opintojen pariin päädyin Uuden-Seelannin seikkailuni kautta!

Antoisia lukuhetkiä toivottaen,

Emilia Vähäkari

Reissurahaa ansaitsemassa kiivihedelmiä poimimalla, Pohjoissaari

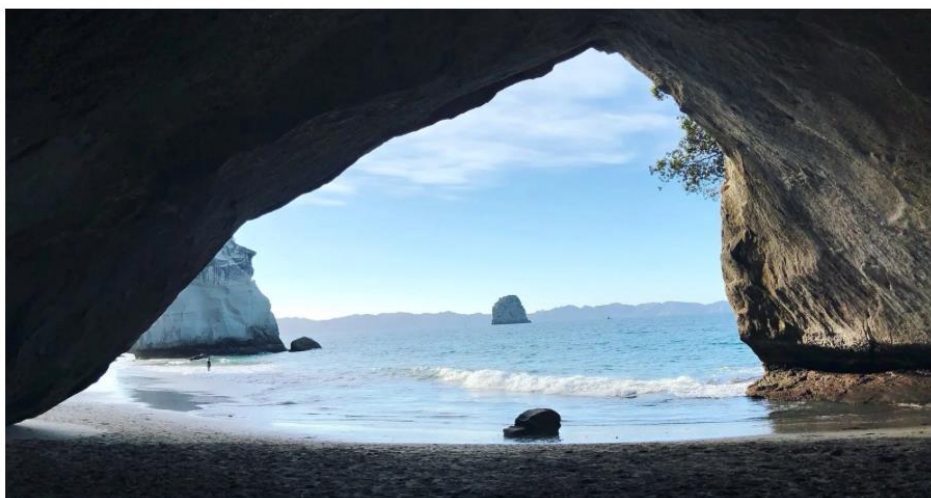
SISÄLLYS

1	UUSI-SEELANTI – AOTEAROA	6
	PERUSTIETOA KOHTEESTA	7
	TERVEYS JA TURVALLISUUS	7
	SÄÄ JA ILMASTO	7
	MAJOITTUMINEN	8
	KOHTEESSA LIKKUMINEN	9
	KULTTUURI JA NÄHTÄVYYDET	10
	MAORIT	10
	ULKOILMA-AKTIVITEETIT JA EXTREMELAJIT	11
	RUGBY	11
	RUOKA JA VIINI	12
	J.R.R. TOLKIENIN ELOKUVAT	14
	POHJOISSAARI – TE IKA-A-MAUI	16
	ETELÄSAARI – TE WAIPOUNAMU	20
2	WORKING HOLIDAY.....	24
	MIKSI WORKING HOLIDAY?	26
	WORKING HOLIDAY -VIISUMI	26
	TYÖSKENTELY UUDESSA-SEELANNISSA	27
	WORKING HOLIDAY -TYÖTEHTÄVÄT	27
	TYÖNHAKU UUDESSA-SEELANNISSA	29
	REPPUREISSAAJILLE SOVELTUVIA	
	KAUSILUONTOISIA TÖITÄ	29
	TYÖNHAKIJAN MUISTILISTA	30
3	VAN LIFE	32
	AUTON HANKINNAN PLUSSAT	
	JA MIINUKSET	33
	VINKIT ONNISTUNEeseen VANLIFE-	
	KOKEMUKSEEN	35
	LOPPUSANAT	37
	HYÖDYLLISIÄ LINKKEJÄ	38

1. UUSI-SEELANTI – AOTEAROA

Uusi-Seelanti, tuo Tyynen valtameren eteläosissa sijaitseva henkeäsalpaavista maisemistaan tunnettu seikkailujen mekka on kaukaisin mahdollinen itsenäinen valtio Suomesta katsottuna. Kahdesta pääsaaresta ja lukuisista pienemmistä saarista koostuva Uusi-Seelanti on eristyksissä muusta maailmasta; lähin naapuri Australia on yli 1 600 kilometrin päässä. Meren ympäröimänä piileksivään saarivaltioon eivät eksyneet edes eurooppalaiset löytöretkeilijät ennen 1600-lukua. Legendojen mukaan maorit saapuivat Uuteen-Seelantiin pitkän valkoisen pilven tervehtimänä – siitä tuleekin maan maorinkielinen nimi Aotearoa, joka tarkoittaa pitkän valkoisen pilven maata.

Cathedral Cove
Coromandel, Pohjoissaari

Pinta-ala: 268 021 km²
Väkiluku: 5,228,100 (2023)
Aikavyöhyke: UCT+12 (kesäaika UCT+13)
Viralliset kielet: englanti, maori
Valuutta: Uuden-Seelannin dollari (\$NZD)
Pääkaupunki: Wellington
Hätänumero: 111

PERUSTIETOA KOHTEESTA

Uusi-Seelanti on turvallinen ja siisti länsimaa, jossa suomalaisen on helppo tuntea olevansa kotonaan niin luonnon, hiljaisuuden kuin hintatasonkin puolesta.

Uuden-Seelannin kattava infrastruktuuri ja neljä vuodenaikaa tarjoavat monipuolisia elämyksiä eri matkailijoiden tarpeisiin.

TERVEYS JA TURVALLISUUS

Kuten ulkoministeriön matkustustiedotteessa todetaan, Uusi-Seelanti on luonnonkatastrofeille altis, mutta turvallinen matkakohde. Rikollisuus on vähäistä, mutta matkalla kannattaa silti noudattaa tavanomaista varovaisuutta, erityisesti suurimmissa kaupungeissa. Yksin matkustavan kannattaa aina kertoa jollekin etukäteen matkasuunnitelmistaan, etenkin luontoon lähtiessä.

Uusi-Seelanti sijaitsee kahden aktiivisen mannerlaatan kohdalla, jonka vuoksi maan geoterminen toiminta on runsasta. Vaikka luonnonkatastrofien mahdollisuutta ei voida täysin poissulkea, on maahan turvallista matkustaa. Yleisimpiä luonnonkatastrofeja ovat maanjäristykset- ja vyörymät, tulivuorenpurkaukukset sekä sään ääri-ilmiöt kuten myrskyt ja rankkasateet, jotka aiheuttavat tulvia. Matkan aikana kannattaa seurata paikallista mediaa ja matkustustiedotteita, sekä perehtyä etukäteen toimintaohjeisiin luonnonkatastrofien varalta.

Geoterminen allas lämmittää syyspäivänä
Taupo, Pohjoissaari

Laskettelemassa Cardronan rinteillä
Queenstown, Eteläsaari

SÄÄ JA ILMASTO

Uusi-Seelanti on ympärivuotinen matkakohde. Osin subtrooppisella ja osin viileällä vyöhykkeellä sijaitsevassa Uudessa-Seelannissa on neljä vuodenaikaa.

KESÄ	SYKSY	TALVI	KEVÄT
Joulu – helmikuu	maalis – toukokuu	kesä – elokuu	syys – marraskuu
21 – 32 °C	7 – 21 °C	1,5 – 15 °C	4,5 – 18 °C

Maan ilmasto on leuto vuoden ympäri ja aurinkoisia päiviä on runsaasti. Matkaa suunnitellessa tulee kuitenkin ottaa huomioon, että kyseessä on pitkä saarivaltio, joten sään ennustaminen on haasteellista, ja ilmasto voi vaihdella runsaasti eri kohteiden välillä. Esimerkiksi talvipäivä Pohjoissaaren Aucklandissa voi olla lämmin ja aurinkoinen, kun samaan aikaan Eteläsaaren Queenstownissa sataa lunta.

MAJOITTUMINEN

Matka Uuteen-Seelantiin voi kestää yli vuorokauden ja aikaeroon tottuminen voi viedä hetken, joten pehmeän laskeutumisen varmistamiseksi kannattaa Working Holiday -matkailijan varata etukäteen hotelli, hostelli tai vaikkapa Airbnb-asunto ainakin muutaman ensimmäisen päivän ajaksi. Käytännön asioiden hoitamiseen kuten pankkitilin avaamiseen tarvii myös todisteen pysyvästä osoitteesta, jota kannattaa pyytää majoittajalta heti kohteeseen saavuttuaan.

Hostellissa asuminen on suosittua Working Holiday -matkailijoiden keskuudessa, sillä se on hyvä tapa säästää rahaa ja tutustua uusiin ihmisiin. Jotkut hostellit tarjoavat myös asukkaille yhteistä tekemistä ja hyviä kontakteja työnhakuun. Hostelleja ei löydy ainoastaan kaupungeista, vaan myös kohteista, jossa on paljon kausitöitä tarjolla. Ennen hostelliin majoittumista kannattaa tehdä pientä taustatutkimusta lukemalla esimerkiksi Googlen tai hotellinvertauspalveluiden arvioita kohteesta. Hostellissa asuessa on erityisen tärkeää pitää huolta omista tavaroistaan, ottaa muut huomioon ja noudattaa yhteisiä pelisääntöjä.

Mikäli hostellielämä ei tunnu omalta jutulta, on kimppa-asuminen vuokralla toinen hyvä vaihtoehto. Myös esimerkiksi paikalliset perheet saattavat vuokrata kodissaan olevaa ylimääräistä huonetta, ja mikäpä olisikaan parempi tapa tutustua kulttuuriin kuin elää paikallisten kanssa? Mikäli budjetti sallii, on myös oman vuokra-asunnon hankkiminen mahdollista. Lyhytaikaisen asunnon löytäminen matkailijana voi olla haastavaa, mutta esimerkiksi Airbnb:n kautta voi sopia asunnon pidempiaikaisesta vuokruksesta. Vapaita vuokra-asuntoja- tai huoneita voit löytää esimerkiksi Trade Me -sivustolta, reppureissaajille suunnatuista ja aluekohtaisista Facebook-ryhmistä sekä Marketplacesta.

Useat Working Holiday -matkailijat asuvat myös retkeilyautoissa eli campervaneissa, ja yöpyvät puskarparkeissa tai maksullisilla leirintäalueilla.

Uuden-Seelannin reissulla majoitin ensimmäistä kertaa hostellissa
Auckland, Pohjoissaari

Retkeilyauton hankinta on suuri menoerä, mutta itse autossa asuminen on erittäin edullinen ja joustava vaihtoehto. Uuden-Seelannin lainsäädäntö sallii minkä tahansa auton muuntamisen retkeilyautoksi, joten markkinoilta löytyykin liuta kulkupelejä erilaisin varustein. Mitä suurempi ja paremmin varusteltu auto on, sen mukavampi siinä on asua, ottaen huomioon etenkin Uuden-Seelannin paikoin koleaan ja sateisen ilmaston.

Jopa viisipaikkaisesta perheautosta saa tuunattua hyvinvarustellun retkeilyauton Bendigo, Eteläsaari

KOhteessa Liikkuminen

Pidempään Uudessa-Seelannissa oleskelevan kannattaa harkita auton ostamista tai vuokraamista, sillä ympäriinsä liikkuminen on ehdottomasti kätevintä autolla. Retkeilyautoja eli campervaneja voi ostaa autoliikkeistä tai esimerkiksi Facebook-ryhmien ja Marketplacen kautta yksityisiltä myyjiltä. Sekä retkeily- että asuntoautoja vuokraavat esimerkiksi JUCY, Britz Campervans ja Apollo.

Vaikka Uusi-Seelanti onkin suhteellisen pieni maa, ovat etäisyydet pitkiä; esimerkiksi matka pohjoissaaren halki kestää 14 tuntia. Reittejä suunnitellessa tulee myös ottaa huomioon paikoin kapeat, mutkikkaat ja jyrkät tiet. Ajaminen Uudessa-Seelannissa on turvallista, sillä tiet ovat pääosin hyväkuntoisia ja liikenne rauhallista ruuhkaisten kaupunkien ulkopuolella. Vasemmanpuoleiseen liikenteeseen totuttelu voi viedä hetken.

Eurooppalaistyylisiä matkustajajunaverkostoja Uudessa-Seelannista ei löydy, mutta KiwiRailin operoimia maisemajunia kulkee kolmella eri reitillä. InterCity tarjoaa kattavasti bussiyhteyksiä molempien saarien suurimpien kaupunkien sekä suosituimpien matkakohteiden välillä.

Uudessa-Seelannissa on lukuisia saaria, joihin voi matkata lautalla. Tunnetuin lauttareitti lienee Cookinlahden ylitys Pohjoissaaren ja Eteläsaaren välillä, jota operoi Bluebridge ja Interislander. Suurimmat kotimaanlentoja tarjoavat yhtiöt ovat Air New Zealand, Air Chathams ja Jetstar.

KULTTUURI JA NÄHTÄVYYDET

Uusi-Seelanti on tunnettu etenkin henkeäsalpaavasta maisemistaan ja monipuolisesta luonnostaan, joka kutsuu ulos harrastamaan. Ulkoilma-aktiiviteettien laajan kirjon lisäksi Uudella-Seelannilla on matkailijoille paljon muitakin tarjottavaa: ruoka ja viini, rugby sekä maorikulttuuri ovat uusiseelantilaisen kulttuurin kulmakiviä. Uusi-Seelanti on myös erittäin tunnettu J.R.R. Tolkienin elokuvien kuvauspaikkana.

MAORIT

Maorit (Tangata Whenua, people of the land) ovat Uuden-Seelannin alkuperäiskansa. Arkeologisten todisteiden mukaan nykypäivän maorien esi-isät ovat lähtöisin Tyynenmeren saarilta, ja saapuivat Uuteen-Seelantiin ensimmäistä kertaa noin vuonna 800 jKr. Maorien kieli, kulttuuri ja perinteet muistuttavat vahvasti muita Polynesian alkuperäiskansoja.

Suurin osa maoreista asuu Pohjoissaarella Aucklandin, Northlandin ja Waikaton maakunnissa. Maori on Uuden-Seelannin toinen virallinen kieli. Maorikulttuuriin liittyy vahvasti luonnonläheisyys ja taiteen eri muodot, kuten näyttävät tatuoinnit (Ta Moko) ja katukuvassa näkyvät kaiverrukset (Whakairo).

Maorikulttuuriin voi tutustua esimerkiksi vierailemalla Tamaki, Whakarewarewa, Te Puia tai Mitai -nimisissä maorikylissä, jotka sijaitsevat kulttuuripääkaupunki Rotoruassa. Pääkaupunki Wellingtonissa sijaitsevassa Te Papa -museossa on kattava näyttely Uuden-Seelannin historiasta ja maorikulttuurista. Waitangi Treaty Grounds Paihiassa on historiallisesti merkittävä symboli maoreiden ja brittiuudisasukkaiden yhteisen sävelen löytymisestä. Ohjatuille retkille osallistuessa kannattaa tukea maoritaustaisia ohjelmapalveluyrityksiä; maorien uskomusten ja legendojen kuuleminen esimerkiksi valassafarin tai koskenlaskun yhteydessä tekee kokemuksesta taatusti taianomaisen ja ikimuistoisen. Haka-tanssiesityksen seuraaminen tai Hangi-illalliselle osallistuminen ovat myös mielenkiintoisia kulttuurielämyksiä. Maorikäsitöt ovat upea tulinainen kotiin viemiseksi.

Haka-tanssi symboloi yhteisöllisyyttä ja vahvuutta Whakarewarewa, Rotorua, Pohjoissaari

Marae on maoriyhteisön pyhä kokoontumispaikka Rotorua, Pohjoissaari

ULKOILMA-AKTIVITEETIT JA EXTREMELAJIT

Uusi-Seelanti on tunnettu hulppeista maisemistaan ja monipuolisesta luonnostaan. Lumihuippuiset vuoret, karut aavikot, kilometrien mittaiset rannat, koskemattomat sademetsät, kristallinkirkkaat järvet, mutkitttelevat vuonot sekä geysirit ja tulivuoret mahtuvat kaikki pinta-alaltaan pikkuiseen Uuteen-Seelantiin. Uskomattoman upea luonto kutsuu harrastamaan – siksi retkeily ja ulkoilmalajit ovatkin tärkeä osa uusiseelantilaista elämäntapaa.

Vaellus on yksi Uuden-Seelannin suosituimpia aktiviteetteja sekä paikallisten että matkailijoiden näkökulmasta. Uusi-Seelanti tarjoaa vaellusreittejä tuhansien kilometrien edestä vaeltajan kuntoa tai kokemusta katsomatta. Uuden-Seelannin suosituimpia vaelluskohteita ovat Pohjoissaarella sijaitseva Tongariron sekä Eteläsaarella sijaitsevien Abel Tasmanin, Mt Cookin ja Fiordlandin kansallispuistot. Uuden-Seelannin pisin vaellusreitti Te Araroa houkuttelee vuosittain tuhansia vaeltajia patikoimaan maan päältä päähän; matkaa kertyy yhteensä yli 3000 kilometriä.

Vaelluksen ohella suosituimpiin lajeihin lukeutuvat metsästys, kalastus, laskettelu sekä vesiturheilu kuten surffaus, sukellus ja melonta. Uusi-Seelanti on myös tunnettu extremelajien mekkana; varjoliito, koskenlasku sekä laskuvarjo- ja benjihyppy ovat sekä paikallisten että matkailijoiden rakastamia aktiviteetteja.

Ensimmäisiä kertoja surffaamassa
Raglan, Pohjoissaari

Laskuvarjohyppäämässä
Wanaka, Eteläsaari

RUGBY

Rugby on Uuden-Seelannin kansallislaji. Uuden-Seelannin maajoukkue All Blacks lukeutuu maailman menestyksekkäimpiin rugbyjoukkueisiin. Rugbyskulttuuri on suurta vain 5 miljoonan asukkaan saarivaltiossa; sadat tuhannet uusiseelantilaiset harrastavat kyseistä palloilulajia!

Lähes jokaisessa kylässä ja kaupungissa on vähintään yksi sporttibaari, johon kiivit kokoontuvat sankoin joukoin katsomaan rugbyotteluita. Uusiseelantilaiset rugbyfanit jopa matkustavat maan rajojen ulkopuolelle nähdäkseen maajoukkueensa kansainvälisiä otteluita; katsomosta erottuvat All Blacks -joukkueen tunnusväriin sonnustautuneet fanit kiteyttävät uusiseelantilaisen rakkauden rugbya kohtaan.

Maajoukkue All Blacks suorittamassa perinteistä Haka-tanssia ennen ottelun alkamista
Kuva: Domenico Cippitelli, IPA

RUOKA JA VIINI

Uuden-Seelannin monipuolinen luonto ja ilmasto mahdollistavat ruoantuotannon laajassa mittakaavassa; maanviljely onkin Uuden-Seelannin pääelinkeino. Maan talouden perustana on viljelytuotteiden kuten lihan, vihannesten ja hedelmien, maitotuotteiden sekä viinin vienti ulkomaille. Tärkeimmät kauppakumppanit ovat Kiina, Australia ja Yhdysvallat.

Siirtomaajuuret näkyvät vahvasti uusiseelantilaisessa ruokakulttuurissa; englantilaiset, skotlantilaiset ja irlantilaiset vaikutteet ovat läsnä etenkin tavan uusiseelantilaisten keittiöissä. Yksi uusiseelantilaisten suosikkiruoista onkin brittilähtöinen pikaruoka, fish and chips, eli paneroitu kalafilee ranskanperunoiden kera.

Uuden-Seelannin paras Fish n' Chips annos
Port Albert General Store, Pohjoissaari

Tyypillinen uusiseelantilainen ateria koostuu uunissa kypsytetystä lihasta (esim. paahtopaisti, kana tai lammas) ja juureksista (esim. peruna, kurpitsa, paikallinen bataatti eli kumara tai palsternakka), joiden lisukkeena tarjoillaan erilaisia kastikkeita sekä herneitä, hopeajuurikasta tai parsakaalia.

Myös maorikulttuurissa hitaasti kypsytetty liha ja juurekset ovat tyypillinen ateria, joka tunnetaan nimellä Hāngī eli maan uuni, viitaten ruoan valmistustapaan; maorit hyödyntävät kypsentämisessä geotermistä lämpöä, kuten kuumia kiviä tai lähteitä.

Grillaaminen on suosittua etenkin kesäisin. Uusiseelantilaisten grilleistä löytyy erilaisia pihvejä, makkaroita ja kyljyksiä, joiden kanssa tarjoillaan tuoretta leipää, maissintähkiä ja salaattia. Myös kala ja äyriäiset, kuten ravut, kotilot, simpukat, merisiilit ja osterit ovat tärkeä osa maan ruokakulttuuria.

Tyypillisiä jälkiruokia ovat erilaiset leipomukset kuten kakut, keksit ja muffinsit sekä skonssit ja pannukakut hillon tai marmeladin kera. Jälkiruoista tunnetuin, marenkipohjainen pavlova, nautitaan tuoreiden marjojen tai hedelmien kera, mutta on yhä kiistanalaista, onko pavlova alunperin kotoisin Australiasta vai Uudesta-Seelannista.

Uusi-Seelanti on viinimaana uusi, mutta kasvattanut nopeasti tunnettavuuttaan etenkin laadukkailla ja luonteikkailla matalan tuotannon viineillään. Viininviljely Uudessa-Seelannissa alkoi Pohjoissaaren Bay of Islandilla vuonna 1833, jolloin James Bursby istutti mailleensa ensimmäiset viiniköynnökset, josta muutaman vuoden kuluttua tuotettiin ensimmäinen uusiseelantilainen viini.

Uuden-Seelannin nimikkoviini on Sauvignon Blanc, joka menestyy loistavasti Eteläsaaren viileässä ilmastossa.

Lounaaksi tuoreita simpukoita
Picton, Eteläsaari

Maissi kypsyy geotermäisen altaan lämmössä
Rotorua, Pohjoissaari

Viininmaistelua
Marlborough, Eteläsaari

Muita menestyviä lajikkeita ovat Pinot Gris, Riesling sekä Pinot Noir, josta valmistetaan myös tunnettuja roseeviinejä.

Viinimatkailu on kasvattanut suosiotaan Uudessa-Seelannissa. Maasta löytyy 485 kilometrin mittainen viinireitti, jonka varrella matkailija pääsee tutustumaan kolmeen merkittävimpään viinintuotantoalueeseen, joihin lukeutuu Pohjoissaaren Hawke's Bay ja Martinborough sekä Eteläsaaren Marlborough, maailmankuulujen Sauvignon Blanc -viinien koti.

Ascension Estate -viinitila
Matakana, Pohjoissaari

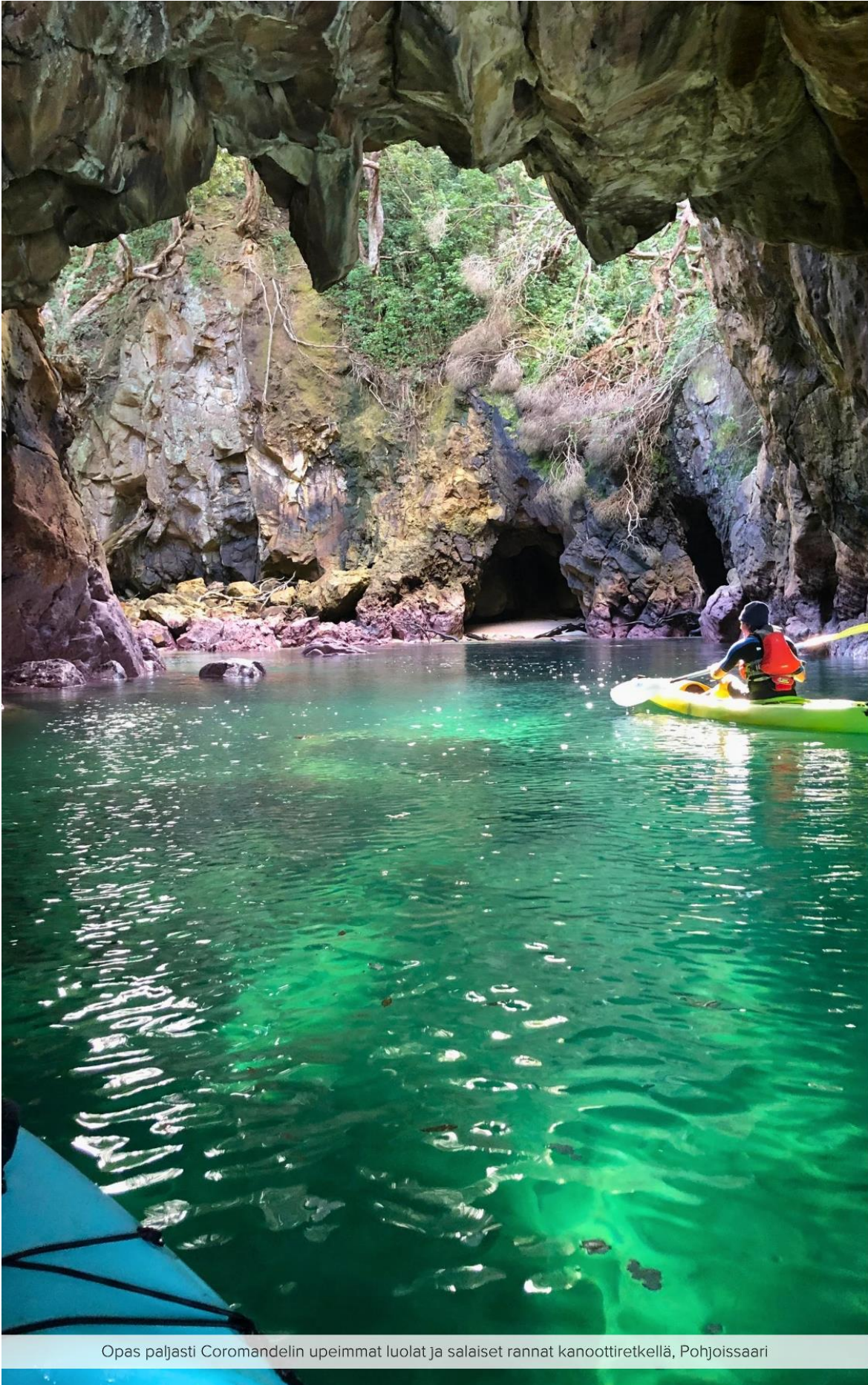
J.R.R. TOLKIENIN ELOKUVAT

Kun kirjailija J.R.R. Tolkienin fantasiakirjoja Taru Sormusten Herrasta ja Hobitti alettiin tuottaa elokuviksi, todettiin rehevistä metsistään ja jylhistä vuoristaan tunnetun fiktiivisen miljööön, Keski-Maan, muistuttavan erehtymättömästi Uutta-Seelantia. Niinpä Uudesta-Seelannista tuli Tolkienin fantasiakirjoihin perustuvien elokuvien kuvauspaikka. Elokuvatuotantoa varten rakennetuista lavasteista paikoilleen on jätetty Pohjoissaaren Matamata-nimisessä kylässä sijaitseva Hobittila, joka nykyään on suosittu nähtävyys matkailijoiden keskuudessa.

Uudessa-Seelannissa on myös lukuisia muita Taru Sormusten Herrasta-, ja Hobitti-elokuvien kuvauspaikkoja, kuten esimerkiksi Tongariron kansallispuistossa sijaitseva Mount Ngauruhoe -vuori, Fiordlandin kansallispuistossa sijaitseva Snowdon Forest -metsä sekä Canterburyssa sijaitseva Mount Sunday -vuori.

Mt Ngauruhoe esiintyy Mordorin Tuomiovuorena Peter Jacksonin ohjaamissa Taru Sormusten Herrasta -elokuviissa
Tongariron kansallispuisto, Pohjoissaari

Opas paljasti Coromandelin upeimmat luolat ja salaiset rannat kanoottiretkellä, Pohjoissaari

POHJOISSAARI – TE IKA-A-MAUI

Pohjoissaari on Uuden-Seelannin asutuksen keskus. Sekä maan suurin kaupunki Auckland että pääkaupunki Wellington sijaitsevat Pohjoissaarella. Kaupungin vilinän vastapainoksi saarella on lukuisia luontokohteita rehevistä sademetsistä kilometrien mittaisiin rantoihin ja tulivuoriin.

Rainbow Falls
Northland, Pohjoissaari

POHJOISSAAREN TOP 5

1 CAPE REINGA – TE RERENGA WAIRUA

Pohjoissaaren pohjoiskärjessä sijaitseva Cape Reingassa voit ihailla jylhiä maisemia, upeaa majakkaa ja yli 800-vuotiasta Pohutukawa-puuta sekä katsoa, kuinka kaksi valtamerta sulautuvat toisiinsa. Paikka on maoreille pyhä, sillä he uskovat, että keskuudestamme poistuneiden viimeinen sielunretki alkaa Cape Reingasta.

Matkan varrella kannattaa myös pysähtyä hiekkasurffaamaan Te Pakin jättimäisillä hiekkadyyneillä sekä ajaa virallisena valtatieenä tunnetun 90 Mile Beach -rannan halki. Alueen taianomaisuutta lisäävät silmäkantamattomiin jatkuvat rannat, upeat auringonlaskut sekä Aupōuri Peninsulan villihevoset.

2 TONGARIRO ALPINE CROSSING

Uuden-Seelannin taatusti upein päiväretkikohde! Raskas kiipeäminen Mangatepopon laaksosta palkitaan huikeilla näkymillä kohti Tongariro- ja Ngauruhoe-vuorten huippuja sekä kraateria, joka muistuttaa aktiivisuudestaan rikin lemullaan. Huipulta laskeutuessa vastassa ovat smaragdinvihreinä ja turkooseina hohtavat järvet, ja vähitellen matkan aikana karu tulivuorimaisema vaihtuu viileään ja vehreään metsään.

19.4 kilometrin mittainen vaellus on melko vaativa ja vie noin 8 tuntia. Mukaan kannattaa varata riittävästi vaatetta, evästä ja juotavaa sekä hyvät vaelluskengät ja ensiapupakkaus. Tongariron kansallispuisto sijaitsee noin 1,5 tunnin ajomatkan päässä Tauposta.

3 WAI-O-TAPU THERMAL WONDERLAND

Yhdeksi maailman epätodellisimmista paikoista valitussa Wai-O-Tapussa pääset ihailemaan geotermisen toiminnan vuosituhansien aikana synnyttämiä luomuksia, kuten maailmankuulua Champagne pool -nimistä värikkästä kuumaa lähdettä sekä päivittäin 20 metrin korkeuteen purkautuvaa Lady Knox -geysiriä.

Wai-O-Tapu sijaitsee vain 20 minuutin ajomatkan päässä Rotoruasta, jossa kuumia lähteitä voi ihailla ilman pääsymaksua kaupungin keskustassa. Rotoruassa kannattaa vieraillla myös esimerkiksi Whakarewarewan elävässä maori-kylässä oppiaksesi, kuinka maorit hyödyntävät geotermaalista lämpöä päivittäisissä askareissaan.

4 COROMANDEL – KAPANGA

Kultahiekkaisista rannoistaan, jylhistä kalliomuodostelmistaan ja monipuolisista ulkoilumahdollisuuksistaan tunnettu Coromandel on yksi saaren suosituimmista lomakohteista.

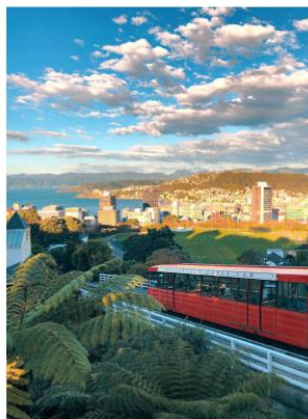
Coromandelin upein nähtävyys lienee Cathedral Cove, jota pääsee ihastelemaan ohjatulla vene- tai kajakkiretkellä tai patikoiden Hahei Beach -rannalta. Whenuakura eli Donut Island upeine luolineen ja salaisine uimarantoinen on toinen suosittu kajakkiretkikohde. Mikäli haluat nauttia geotermaalisesta lämmöstä, vieraile The Lost Spring -kylpylässä tai suuntaa lapion kanssa Hot Water Beach -rannalle ja kaiva itsellesi hiekkaan oma kuuma allas!

5 WELLINGTON – TE WHANGANUI-A-TARA

Windy Welly -lempinimellä tunnettu tuulinen Wellington on Uuden-Seelannin pääkaupunki ja väkiluvultaan toiseksi isoin kaupunki. Pohjoissaaren eteläosassa sijaitseva Wellington on portti kahden pääsaaren välillä.

Wellington on pieni mutta eläväinen kaupunki täynnä värikästä taidetta, kahvilakulttuuria sekä erinomaista ruokaa ja viiniä. Ihaile taidetta ja opi Uuden-Seelannin kulttuurista ja historiasta Te Papa -museossa, hyppää köysiradan kyytiin ihailemaan näkymiä kaupungin yli, virkistäydy Mt Victorian luontopoluilla ja katsele kukkaloistoa kasvitieteellisessä puutarhassa.

Maisemia Tongariro Alpine Crossing -vaellukselta, Pohjoissaari

ETELÄSAARI – TE WAIPOUNAMU

Maorien kansanperinteen mukaan kuoleman jumalatar Hinenui-te-Po päästi hyttyset (te namu, suom. pienet paholaiset) valloilleen Fiordlandissa suojellakseen paikan kauneutta ihmisten vaikutukselta. Siellä missä on hyttysiä, on poikkeuksellista kauneutta, eikä juurikaan asutusta – sellainen on Uuden-Seelannin eteläsaari. Eteläsaarella pääset ihaillemaan maan upeimpia luontokohteita, tutustumaan historiallisiin pikkukaupunkeihin ja ehkä jopa näkemään villieläimiä tai eteläisen pallonpuoliskon revontulet!

Milford Sound, Eteläsaari

ETELÄSAAREN TOP 5

1 MILFORD SOUND – PLOPIOTAHU

Milford Sound antaa täysin uuden merkityksen sanalle “henkeäsalpaava”. Fiordlandin kansallispuiston maisemat on koettava matkan aikana!

Vuonomaisemista voit nauttia risteilyllä tai kajakin kyydistä, ja alueelta löytyy useita upeita vaellusreittejä.

Salaperäiseen Milford Soundiin kuljetaan pitkän tunnelin läpi, joka toisinaan voi olla suljettu jopa päivien ajan huonojen sääolosuhteiden tai lumivyöryjen vuoksi. Sadetakki ja lämpimät vaatteet kannattaa pakata mukaan, sillä Milford Soundissa sataa suurimman osan vuodesta.

2 MARLBOROUGH WINE TRAIL

Marlborough Wine Trail ansaitsee paikkansa viinin ystävän must do -listalla heittämällä!

Alueelta löytyy useampi pyöriä vuokraava yritys, joilta saat kartan alueen viinitiloista- ja kellareista. Renwick on otollinen paikka pyörän vuokraamiseen, mikäli haluat keskittyä pyöräilyn sijaan viinien maisteluun; alueella on kymmenittäin viinitiloja lyhyillä etäisyyksillä toisistaan. Muista kohtuus ja kypärä!

Renwick – Rapaura väliltä löydät jopa Alkon hyllyiltä löytyvien Cloudy Bay ja Jackson Estate -viinien lisäksi pienten perhetilojen erikoisviinejä, ja mahtuupa mukaan muutama panimokin. Viinitilojen puutarharavintolat ovat tunnelmallisia paikkoja lounaan tai illallisen nauttimiseen.

3 VALASSAFARI KAIKOURASSA

Yksi matkan koskettavimpia kokemuksia oli tarkkailla suurta ryhävalasta – kokemus huipentui valaan vilkuttaessa pyrstöllään sukeltaessa takaisin pinnan alle.

Kaikoura on tunnettu vilkkaasta merenalaisesta elämästään. Paras tapa tarkkailla merinisäkkäitä ja lintuja on aluksen kyydistä, mutta valaita, delfiinejä, hylkeitä ja merilintuja voi hyvällä tuurilla bongata myös rannalta käsin.

Valassafarille lähtiessä on tiedostettava, että valaiden näkeminen ei koskaan ole täysin varmaa. Ohjelmapalveluyritystä valitessa on myös tärkeää selvittää yrityksen arvot ja toimintatavat – olemmehan me vain vierailijoita valaiden ihmeellisessä maailmassa. Esimerkiksi maoriomisteinen Whale Watch Kaikoura panostaa toiminnassaan vastuullisuuteen.

4 MT COOK – AORAKI

3 724 metrin korkeuteen kohoava, Etelä-Alppien vuorijonoon kuuluva Mt Cook on Uuden-Seelannin korkein vuori.

Aoraki / Mt Cook kansallispuistosta löytyy lukuisia vaellusreittejä eri tasoille retkeilijöille. Korkealle kohoavia lumisia huippuja ja Tasman Glacier -jäätikköä voi myös ihastella helikopterin kyydistä. Vuorimaisemat ovat kuitenkin parhaimmillaan yöaikaan alueen poikkeuksellisen kirkkaan tähtitaivaan valossa.

Lyhyen ajomatkan päässä kansallispuistosta löytyy Church of the Good Shepherd -kirkko, jota ympäröi kesäaikaan värikäs lupiinipelto. Kristallinkirkkaita Lake Tekapo- ja Lake Pukaki -järviä kannattaa pysähtyä ihailemaan matkan varrella.

5 DUNEDIN – ŌTEPOTI

Eteläsaarella on luontokohteiden lisäksi useita mielenkiintoisia kylliä ja kaupunkeja, ja eteläosissa sijaitseva Dunedin on yksi niistä.

Dunedinin lukuisat goottilaistyylliset rakennukset, graffitien ja muraalien koristama street art trail -reitti, Speightsin panimo, upea Larnach Castle -linna, Lan Yuan kiinalainen puutarha sekä maailman jyrkin katu Baldwin Street kannattaa ainakin sisällyttää kaupunkikierrokseen.

Hieman kaupungin ulkopuolelle jäävän Otagon niemimaan rannat eivät ole vain henkeäsalpaavan kauniita, mutta myös hyviä paikkoja bongata merileijona, maailman pienin pingviini, sinipingviini tai uhanalainen keltasilmäpingviini.

Maisemia Hooker Valley Track -vaellukselta, Eteläsaari

2. WORKING HOLIDAY

Working Holiday yhdistää huvia ja hyödyn! Toisin kuin tavallinen turistiviisumi, Working Holiday -viisumi mahdollistaa matkailijalle pidempiaikaisen oleskelun sekä työnteon tai opiskelun kohteessa. 18-35-vuotiaille nuorille aikuisille suunnattu viisumi edistää matkailun tasa-arvoa mahdollistamalla seikkailun ja unohtumattoman kokemuksen myös heille, joilla ei ole entuudestaan suurta matkakassaa kerättyinä.

Matkalla oli aikaa tutustua itseensä ja pohtia oman elämänsä suuntaa
Ahipara, Pohjoissaari

MIKSI WORKING HOLIDAY?

Working Holiday on erinomainen tapa tutustua uuteen maahan ja kulttuuriin etenkin nuorille aikuisille, sillä se mahdollistaa matkakassan kerryttämisen matkan aikana, jolloin suuria säästöjä ennen matkalle lähtöä ei tarvita. Working Holiday -viisumi oikeuttaa vuoden mittaiseen oleskeluun maassa, ja tietyin ehdoin viisumia voi jopa pidentää. Näin ollen se tarjoaa mahdollisuuden tutustua Uuden-Seelannin kulttuuriin ja paikallisten elämään perinpohjaisesti. Uuden-Seelannin kahdella pääsaarella riittää runsaasti nähtävää, ja maata 10 kuukautta kierreltyäni, palasin kotiin odottamaan seuraavaa matkaa uuden must see -listan kanssa.

Working Holidayn aikana tutustuin ihmisiin eri puolilta maailmaa sekä matkustaessa että töitä tehdessä. Kaikista mieleenpainuvinta kokemuksessa oli kuulla ihmisten tarinoita erilaisista lähtökohdista. Jokainen kohtaaminen oli ikimuistoinen, ja osa tarinoista koskettaa syvästi vieläkin. Matkan aikana saamani elämänohjeet kulkevat mukana päivittäin, ja olen iloinen uusista oppimistani taidoista, kuten salsan tanssimisesta ja paistetun riisin valmistamisesta kiinalaisittain. Vielä vuosien jälkeenkin pidän toisinaan somen välityksellä yhteyttä matkan aikana tapaamiini ystäviini, ja yhden luona olen myös vierailut matkan jälkeen Saksassa.

Working Holiday on myös oiva mahdollisuus irroittautua oravanpyörästä, etsiä itseään ja hidastaa omaa elämäntyyliään – minkä uskon tekevän hyvää ihan jokaiselle nopeatempoisen yhteiskuntamme pyörytyksessä. Omalla kohdallani jatkuva kiireen tunne, stressi ja ylikuormittuneisuus sekä paineet opiskelupaikan hankkimisesta ja urapolun valitsemisesta olivat suurin syy siihen, miksi päädyin lähtemään Working Holiday -matkalle. Halusin edes kerran elämässäni olla kulkematta kohti tiettyä päämäärää. Kokea, millaista on herätä vieraassa maassa ilman harmainta aavistusta siitä, mitä päivä tuo tullessaan.

Matkailualan korkeakoulupintojeni aikana minulle selvisi, että kyseiselle ilmiölle on myös nimi – hidas matkailu. Hitaan matkailun filosofiassa painotetaan matkalle lähtemistä laatu määrän edellä. Lukuisien kohteiden pinnallisen läpikäymisen sijaan voi valita yhden kohteen johon tutustua perusteellisemmin. Lentokoneen sijaan valita kulkupeliksi vaikkapa junan, bussin tai auton, jolloin hitaasti vaihtuvat maisemat ovat osa matkan kulkua. Hitaalla matkalla on aikaa myös pohtia, millaisen vaikutuksen oma vierailu valintoineen jättää kohteeseen.

Uuden-Seelannin katoavat jäätiköt pysäyttivät pohtimaan omaa vaikutusta ympäristömme tilaan
Franz Josef, Eteläsaari

Omien matkailutottumuksien hidastamista kannattaa harkita, sillä myös matkustaminen voi aiheuttaa stressiä – tiedät varmaan sen fiiliksen, kun palaat kotiin nähtävyyksiä täyteen ahdatun viikonloppureissun jälkeen kaikkea muuta kuin levänneen? Vapaus antaa tilaa luovuudelle ja uusille ideoille, aika taas mahdollisuuden hetkessä elämiseen. Sitä paitsi, pidemmät yksittäiset matkat ovat ympäristönkin kannalta parempi vaihtoehto lukuisille pikaisille, usein lentäen tehdyille kaupunkiviikonlopuille ja rantalomille.

Working Holiday on niin paljon enemmän kuin tavallinen ulkomaanmatka – se on elämää mullistava seikkailu, jonka aikana sinusta tulee osa paikallista yhteisöä, tutustut uusiin ihmisiin ympäri maailmaa, pääset kokeilemaan työtehtäviä,

joita kotimaassasi ei ehkä ole tarjolla ollenkaan, ja kehität englannin kielen taitoasi niin, että melkein unohdat kuinka suomea puhutaan. Ja kuka tietää, ehkä sinunkin kohdallasi Working Holiday Uudessa-Seelannissa muuttaa koko elämäsi suunnan! Ehkä löydät matkan varrelta ikuisia ystäviä tai elämäsi rakkauden, päädyt opiskelemaan tai täysin uudelle urapolulle? Mutta varoituksen sana – saatat myös rakastua Uuteen-Seelantiin niin palavasti, että päätätkin jäädä – tai ainakin ikävöit sinne lopun elämäsi.

Pohjoissaarella voi tavata villihevosia
Pukenui, Pohjoissaari

WORKING HOLIDAY -VIISUMI

Working Holiday -viisumin ehdot ja kriteerit vaihtelevat maiden välisistä sopimuksista riippuen. Kaikille yhteistä on, että Working Holiday -viisumin voi saada vain kerran elämässään, ja myönteisen viisumipäätöksen saatuaan maahan on matkustettava 12 kuukauden sisällä viisumin myöntämisestä, tai viisumi umpeutuu. Maasta saa poistua rajattomasti viisumin voimassaoloaikana.

Suomen ja Uuden-Seelannin välinen sopimus mahdollistaa Working Holiday -viisumin hakemisen 18-35-vuotiaille suomalaisille enintään 12 kuukauden ajaksi. Viisumeita myönnetään Suomen kansalaisille ilman kiintiötä. Viisumi on suomalaiselle ilmainen, mutta matkailijan tulee maksaa NZD\$35 eli noin 20€ kansainvälisten vierailijoiden luonnonsuojelu- ja matkailumaksua. Viisumihakemuksen käsittelyaika on useimmiten enintään 3 viikkoa. Viisumia haetaan Uuden-Seelannin maahanmuuttoviraston nettisivujen kautta.

Viisumin saadakseen hakijalla on oltava nuhteeton tausta sekä passi, joka on voimassa vähintään 6 kuukautta viisumin umpeutumisen jälkeen. Hakuvaiheessa vaaditaan myös todiste rintakehän röntgentutkimuksesta, mikäli hakija on oleskellut yli kolme kuukautta korkean tuberkuloosiriskin alueella viimeisen viiden vuoden aikana. Maahanmuuttovirasto voi pyytää hakijalta myös muita lisäselvityksiä hakuprosessin aikana.

Maahantulo Uuteen-Seelantiin edellyttää matkavakuutusta ja riittävää varallisuutta todisteena siitä, että matkailija tulee taloudellisesti toimeen matkansa aikana. Riittäväksi varallisuudeksi luokitellaan NZD\$4200 eli noin 2340€. Myös paluulippu on oltava, tai sen hankitaan tarvittava varallisuus voitava tarvittaessa todistaa. Yhdensuuntaiseen lentolippuun kannattaa varata noin 600-1000€, eli matkalle lähtöä varten kannattaa säästää ainakin yhteensä 3000€. Varallisuutta tai matkavakuutusta ei tarvitse todistaa viisumin hakuprosessin aikana, mutta niistä voidaan pyytää todisteita maahantulon yhteydessä.

TYÖSKENTELY UUDESSA-SEELANNISSA

Uudessa-Seelannissa on länsimainen työkuulttuuri, joten työolot tai palkkataso eivät tule aiheuttamaan suomalaiselle matkailijalle suurta sokkia. Uuden-Seelannin minimituntipalkka on verottomana NZD\$23,15 joka vastaa noin 12,91€. Myös verotus on länsimaisella tasolla, yleensä 10.5–17.5% väliltä palkkatasosta riippuen, mutta Working Holiday -matkailija usein on oikeutettu veronpalautuksiin, joten palautuspyyntö kannattaa jättää matkan päätteeksi itse tai netistä löytyviä palveluita kuten TaxBackia hyödyntäen.

Uuden paprikan alkua
Warkworth, Pohjoissaari

WORKING HOLIDAY -TYÖTEHTÄVÄT

Working Holiday -viisumi edellyttää, että työskentely tai opiskelu ei saa olla matkan pääasiallinen tarkoitus. Hakija ei myöskään saa vastaanottaa maasta vakituista työpaikkaa, ja opiskeluoikeus on rajoitettu kolmeen kuukauteen.

Siitä syystä suurin osa Working Holiday -matkailijoista päätyy tekemään kausiluontoisia töitä, joita maassa on lukuisasti tarjolla esimerkiksi hotelli-, matkailu-, ravintola-, ja rakennusalalla, sekä varastoissa ja tehtaissa. Omaan koulutustaustaan ja aiempaan työkokemukseen toki kannattaa hyödyntää työnhaussa, mutta Working Holiday on oiva mahdollisuus kokeilla jotain täysin uutta!

Maatalous on Uuden-Seelannin tärkein elinkeino. Ulkomailta tulevat työntekijät ovat alan elinehto; lisäksi tarvitaan jatkuvasti maataloilla, hedelmätarhoilla, kasvihuoneilla sekä viinitiloilla. Kannustaakseen Working Holiday -matkailijoita maataloustöihin, tarjoaa Uusi-Seelanti mahdollisuutta viisumin pidentämiseen kolmella kuukaudella ehtona, että matkailija on työskennellyt vähintään kolme kuukautta maatalouden parissa.

Parasta matkalla olivat työkaverit
Bendigo, Eteläsaari

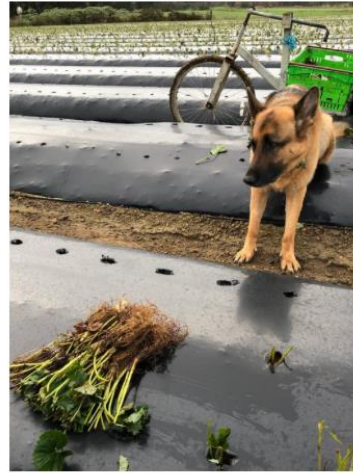

Töitä tehdään, satoi tai paistoi
Bannockburn, Eteläsaari

Itse työskentelin Working Holidayn aikana ainoastaan maataloustöissä. Työurani alkoi kiivihedelmänpoimijana Te Pukessa, josta myöhemmin päädyin istuttamaan mansikoita ja työskentelemään paprikoita viljelevälle kasvihuoneelle Aucklandin läheisyyteen, josta edelleen Otagoon viinitiloille hoitamaan viiniviljelmiä. Poimin kiivihedelmiä Te Pukessa, istutin mansikoita ja hoidin paprikaviljelmiä kasvihuoneella Aucklandin lähetyvillä sekä huolehdin viiniköynnöksistä kahdella eri viinitilalla Otagossa. Työyhteisöt koostuivat lähinnä muista kansainvälisistä reppureissaajista, mutta pääsin myös töiden kautta tutustumaan paikallisiin sekä Tyynenmeren saarilta tulleisiin kausityöntekijöihin.

Maataloustyöt olivat fyysisesti vaativia ja työpäivät pitkiä. Työ vaati myös huumoria ja hyvää asennetta, sillä töitä paiskittiin, satoi tai paistoi. Päivät kuitenkin kuluivat nopeasti ja mukavasti esimerkiksi podcasteja tai musiikkia kuunnellessa ja työkavereiden kanssa jutellessa. Työnantajat yleensä tarjoavat pakolliset suojarusteet ja työvälineet, mutta esimerkiksi ulkotyöhön soveltuvat vaatteet kuten sadetakki ja kumisaappaat tulee yleensä hankkia omakustanteisesti. Omalla kohdallani työnantajat pitivät hyvää huolta työntekijöistä, järjestivät tarpeeksi taukoja ja maksoivat minimipalkkaa reilumpaa korvausta työstä. Kausityöntekijöiden kaltainkohtelua silti valitettavasti esiintyy, joten on ensisijaisen tärkeää tehdä kirjallinen työsopimus, tarkistaa palkkakuitit sekä pitää kiinni asianmukaisista työoloista ja reilusta kohtelusta.

Maanviljelyn parissa työskenteleminen oli avartava kokemus, joka opetti minulle paljon ruoantuotannosta. Nähtyäni yhden kiivihedelmän koko elinkaaren viljelmiltä kaupan hyllylle sekä viinin tuotantoprosessin rypäleestä pullotukseen, olen oppinut arvostamaan ruokaa ihan uudella tavalla.

Laaduntarkastaja tärkeänä työssään
Albany, Pohjoissaari

Hertiat kiittivät, kun sai korin tyhjennettyä
Te Puke, Pohjoissaari

Kanat huolehtivat viinitilan maaperän rikkaudesta
Bannockburn, Eteläsaari

REPPUREISSAAJILLE SOVELTUVIA KAUSILUONTOISIA TÖITÄ

MAATALOUS

Työpaikkoja: Kasvihuoneet, puutarhat, viljelmät, viinitilat, maito- ja karjatilat, hevosallit
Työtehtäviä: Hedelmien, marjojen tai kasviksien istuttaminen, hoitaminen, kerääminen tai pakkaaminen, eläintenhoito, maatalanhoito, puutarhanhoito

MATKAILU-, HOTELLI-, JA RAVINTOLA-ALA

Työpaikkoja: Hotellit, hostellit, museot, autovuokraamot, laskettelukeskukset, matkailuinfot, ohjelmapalveluyritykset, matkamuistomyymälät, leipomot
Työtehtäviä: Vastaanottovirkailija, kerroshoitaja, matkaopas, tarjoilija, sommelier, matkatoimistovirkailija, kokki, barista, baarimestari, keittiöapulainen, myyjä

RAKENNUS- JA MUUT TOIMIALAT

Työpaikkoja: Rakennustyömaat, varastot, tehtaat
Työtehtäviä: Sähkö-, maalaus- ja rakennustyöt, rakennussiivous, varastotyöt, trukin kuljetus, liikenteenohjaus, autonkuljetus, yleismiehen työt

Vinkki: Yllämainittujen työtehtävien lisäksi muita reppureissaajien suosimia töitä ovat esimerkiksi varainkerääjän ja promoottorin työt!

TYÖNHAKU UUDESSA-SEELANNISSA

Matkakassan kerryttäminen Uuden-Seelannin Working Holidayn aikana ei vaadi työviisumin lisäksi muuta kuin englannin kielen taitoa sekä reipasta ja avointa suhtautumista uusien työtehtävien kohtaan – töitä löytyy aina niille, jotka eivät pelkää liata käsiään!

Työhaun sujuvoittamiseksi matkailijan kannattaa huolehtia muutama perusasia kuntoon heti maahan saavuttuaan. Suurin osa työnantajista edellyttää työntekijältä paikallista pankkitiliä ja IRD-numeroa palkanmaksua varten. Pankkitilin avaamiseksi ja IRD-numeron saamiseksi matkailijalla tulee olla "Proof of Address" eli todiste pysyvästä osoitteesta. Oli ensimmäinen majoituksesi Uudessa-Seelannissa sitten hotelli, hostelli tai Airbnb-asunto, voit pyytää majoittajaasi laatimaan sinulle kirjallisen todisteen pysyvästä osoitteesta. Mikäli asut vuokra-asunnossa, käy esimerkiksi vuokrasopimus tai sähkölasku tositteeksi. IRD-numero on työntekijän henkilökohtainen veronumero, joka kannattaa hankkia, sillä ilman IRD-numeroa työskenteleviä verotetaan suurimman mahdollisen veroprosentin mukaan. IRD-numeroa varten tarvitaan uusiseelantilainen pankkitili, joten prosessin helpottamiseksi matkailijan on järkevintä hankkia ensin todiste osoitteesta, sitten avata pankkitili, jonka jälkeen hakea IRD-numeroa. Myös paikallisen puhelinliittymän avaaminen heti maahan saavuttua helpottaa asioiden hoitamista, ja on järkevää työnhakua sekä pidempiaikaista maassa oleskelua ajatellen.

TYÖNHAKIJAN MUISTILISTA

1. HANKI PROOF OF ADDRESS ELI TODISTE PYSYVÄSTÄ OSOITTEESTA

- Esim. majoituksen tarjoajan allekirjoittama kirjallinen lomake tai sähkölasku

2. HANKI PAIKALLINEN PUHELINLIITTYMÄ

- Valitse omia tarpeitasi parhaiten vastaava teleoperaattori (esim. Spark, 2Degrees, OneNZ, Skinny, Warehouse Mobile)
- Avaa liittymä valitsemasi operaattorin myymälässä, yleensä ajanvarausta ei tarvita

3. AVAA PAIKALLINEN PANKKITILI

- Varaa aika valitsemaasi pankkiin (esim. Kiwi Bank, ANZ, Westpac, BNZ)
- Ota mukaan todiste pysyvästä osoitteesta, passi tai muu kuvallinen henkilöllisyystodistus, viisumi sekä käteistä ensimmäistä talletusta varten
- Pyydä todistus toimivasta pankkitilistä veronumeroa varten

4. HANKI IRD- ELI VERONUMERO

- Täytä hakemus Inland Revenue -verkkosivuilla
 - Tarvitset passin tiedot, viisumihakemuksen numeron, kotimaan veronumeron, Customer Due Diligence todisteen (IRD 997 form) sekä todistus paikallisesta pankkitilistä (esim. kirje pankilta, kuvankaappaus tilitapahtumista)
- Jos sähköinen asiointi ei onnistu, voit myös varata ajan verotoimistoon
 - Ota mukaan todiste pysyvästä osoitteesta, passi tai muu kuvallinen henkilöllisyystodistus, viisumi sekä todiste paikallisesta pankkitilistä (esim. kirje pankilta, kuvankaappaus tilitapahtumista)

5. LUO CV

- Sisällytä CV:seen kuva ja yhteystiedot, aiempi työkokemus, mahdollinen opiskelutausta, tieto autosta/ajokortista sekä kiellitaidosta

6. ETSI TYÖPAIKKOJA JA HAE TÖITÄ!

- Parhaita paikkoja työpaikkailmoitusten löytämiseen ovat hostellien ilmoitustaulut, erilaiset Facebook-ryhmät (esim. New Zealand Backpackers, Working Holiday Jobs New Zealand) sekä Backpacker Board ja Seek.co -sivustot

Vinkki: Hanki paikallinen liittymä saavuttuasi maahan, sillä se helpottaa asioiden hoitamista! Varaa aika pankkiin ja verotoimistoon mahdollisimman pian, ja suosi pienempien paikkakuntien palveluita ruuhkaisten kaupunkien sijaan.

Ilmoituksia avoimista työpaikoista löytyy esimerkiksi hostellien ilmoitustauluilta, Trade Me- ja Backpacker Board -sivustoilta sekä Working Holiday -matkailijoille suunnatuista Facebook-ryhmistä, johon voit myös postata oman työnhakuilmoituksesi. Matkan aikana saamia kontakteja kannattaa ehdottomasti hyödyntää työnhaussa. Ulospäinsuuntautuneet ja ystävälliset kiivit myös arvostavat CV:n kanssa paikan päälle tullutta työnhakijaa.

Jo ennen matkaa voit päivittää CV:si ja kirjoittaa pohjan avoimelle työhakemukselle. CV:ssä kannattaa olla kuvan ja yhteystietojen lisäksi mainittuna aiempi työkokemus ja mahdollinen koulutustausta, kielitaito sekä tieto mahdollisesta ajokortista ja auton käyttömahdollisuudesta. Työnhakijan tärkeimpiä ominaisuuksia ovat kuitenkin positiivinen, reipas ja ennakkoluuloton asenne – suurin osa reppureissaajille kohdennetuista töistä ei vaadi aiempaa työkokemusta!

Mansikoiden istutusta auringon noustessa, Auckland, Pohjoissaari

3. VANLIFE

Seikkailulle autolla vai ilman? Tämä lienee yksi Working Holiday -matkailijoiden suurimpia kysymyksiä ennen matkalle lähtöä. Itse lähdin matkaan tietäen etukäteen ainoastaan, että Uusi-Seelanti on henkeäsalpaavista maisemistaan tunnettu kaukainen saarivaltio Australian naapurissa, jonka kulttuuri on länsimainen ja virallinen kieli on englanti, ja että mukaan kannattaa pakata bikinien lisäksi ainakin sadetakki, koska sääolosuhteet voivat vaihtua silmänräpäyksessä.

Vanlife ei alkanut mutkitta, mutta näihin maisemiin kelpasi jäädä jumiin rikkinäisen auton kanssa
Port Albert, Pohjoissaari

Kun saavuin Uuteen-Seelantiin, asuin ensimmäisen viikon hostellissa Aucklandissa. Silloin minulle selvisi, että retkeilyautolla matkustaminen eli vanlife on suosituin tapa kierrellä maata. Matkakassan mahdollistaessa auton hankinnan, alkoi retkeilyauton etsintä kriteereinä tilava, hyvin varusteltu, kohtuulliset kilometrit ja mahdollisimman edullinen. Sopiva yksilö löytyi pian Facebook Marketplacen kautta, ja autoista tuon taivaallista tietämättä teimme autosta NZD\$4000 eli noin 2000€ kaupat ranskalaisen pariskunnan kanssa. Auto kuitenkin hajosi jo seuraavana päivänä keskellä ei mitään, jonka vuoksi päädyin viettämään lähes viikon läheisellä freedom camping -leirintäalueella ilman sähköä ja suihkua. Yksin ei onneksi tarvinnut olla; syrjäiselle leirintäalueelle eksyi muitakin matkailijoita sekä siellä asui uusiseelantilainen eläkeläismies Hank, jonka elämäntarinaa kuunnellessa aika kului kuin siivillä.

Toyota Estiman matka loppui lyhyeen
Port Albert, Pohjoissaari

Paikallinen perheenisä tapasi käydä leirintäalueen leikkipuistossa poikansa kanssa, ja päätti ojentaa auttavan kätensä onnettoman tilanteen ratkaisemiseksi. Olen yhä kiitollinen Ernielle ja hänen koko perheelle ensimmäisestä lämpimästä suihkusta ja sängyssä nukutusta yöstä raskaan koettelemuksen jälkeen sekä kaikesta avusta ja tuesta niin uuden auton ostossa ja tuunaamisessa kuin verokortin hankinnassa. Ernien perheen pienellä maatilalla asuessani pääsin seuraamaan läheltä paikallisten elämää, maistamaan paikallisia herkkuja, viettämään kesäiltia uusiseelantilaiselle "kesämökille" hiekkadyynien keskelle sekä näkemään matkailijoilta salassa pysyneitä Pohjoissaaren kätettyjä helmiä.

Ernien avustuksella löytynyt uusi auto kävi läpi ammattilaisen suorittaman ostotarkastuksen, jota suosittelen lämpimästi lisäkustannuksista huolimatta kenelle tahansa auton ostoa harkitsevalle. Uusi auto kuljetti minut turvallisesti seikkailuihin halki Uuden-Seelannin, ja palveli moitteetta reissun loppuun saakka. Ainoat lisäkustannukset tulivat renkaiden ja valojen vaihdosta sekä uuden sisustan rakentamisesta. Uudesta-Seelannista lähtiessäni sain lähes kaikki autoon sijoittamat rahani takaisin myytyäni auton seuraavalle reppureissaajalle.

Auton uusi sisusta valmistui Ernien avustuksella Wellsford, Pohjoissaari

Lounaan valmistusta uudessa keittiössä Foxton Beach, Eteläsaari

AUTON HANKINNAN PLUSSET JA MIINUKSET

PLUSSET

- Auto antaa vapautta ja joustavuutta liikkumiseen ja matkasuunnitelmien tekemiseen
- Auto helpottaa työmatkoilla suurien kaupunkien ulkopuolella (on lähes välttämätön esim. maataloustöissä)
- Autossa asumalla voit säästää majoituskustannuksissa ja herätä upeissa maisemissa
- Autolla pääsee paikkoihin, jotka ovat julkisen liikenteen ulottumattomissa

MIINUKSET

- Auton hankinta on suuri riskkejä sisältävä sijoitus
- Autoon voi tulla vikoja, joiden korjaaminen voi aiheuttaa päänvaivaa ja suuria lisäkuluja
- Yksityisautoilu on julkisen liikenteen tai kimpakyytien käyttämistä epäekologisempaa
- Autossa asuminen ei sovi mukavuudenhaluisille, ja voi käydä raskaaksi pidemmän päälle

Vaikka Uudessa-Seelannissa riittää vaihtoehtoja liikkumisen ja majoituksen suhteen, en vaihtaisi vanlife-kokemustani pois mistään hinnasta. Sen lisäksi että auto oli lähes välttämätön töihin viljelmille ja viinitiloille kulkiessa, mahdollisti se myös suurten asutuskeskusten ulkopuolella jäävien mielenkiintoisten paikkojen tutkimisen. Retkeilyautossa asuminen oli yksi elämäni kasvattavimpia kokemuksia; mukavuudenhaluisesta prinsessasta kuoriutui matkan aikana erätaitoinen seikkailija, joka nautti kylmistä suihkuista meren rannalla ja illallisen valmistamisesta retkikeittimellä kynttilänvalossa. Minimalistinen asuminen opetti arvostamaan suomalaisen kotini moderneja mukavuuksia täysin uudella tavalla, ja kyseenalaistamaan yltäkylläistä elämäntapaamme ja kaikkea kuluttamista, mitä siihen liittyy.

Purkaparkissa Lake Dunstanin rannalla
Bendigo, Eteläsaari

Parasta retkeilyautossa asumisessa oli luonnonläheisyys ja vapaus. Kun herätyskello ei soinutkaan, vaan kasvoille osuvat auringonsäteet, meren kohina ja peittoa liikutteleva tuuli kutsuivat heräämään uuden päivän seikkailuihin. Kun aamukahvin sai valmistaa ja nauttia kiireettömästi joka aamu erilaista maisemaa ihailen. Kun illalla sirkkojen siritykseen nukahtaessa et vielä tiennyt, missä seuraavan kerran tulisit silmäsi ummistamaan. Kun heräsit yöllä vessahätään ja autosta ulos kömpiessä vastassa oli kaunein koskaan näkemäsi tähtitaivas. Elämä hidastui. Oli aikaa ihmetellä uutta ympäristöä kaikkine yksityiskohtineen, nauttia jokaisesta ateristiasta, näkymästä ja kohtaamisesta. Koin tulleeni osaksi ympäröivää luontoa.

Meren kohinaan oli ihana nukahtaa ja herätä
Te Arai, Pohjoissaari

Retkeilyautossa asuminen ei kuitenkaan aina ollut kiireetöntä saati helppoa, varsinkaan työskentelyn ohella. Ensimmäisen auton hajoessa budjetti uuden auton ostoon oli minimaalinen, joten esimerkiksi auton koosta ja mukavuudesta oli tingittävä. Tiskaaminen oli työlästä ilman lämmintä juoksevaa vettä, ja kylmälaukkuun sai olla ostamassa jäitä vähän väliä. Eteläsaaren talven kylmimpinä öinä elohopea putosi pakkasen puolelle, jolloin autossa nukkuakseen tarvitsi lisäpeiton ja useamman lämpimän vaatekerroksen. Omaa kylpyhuonetta ei ollut, joten puskaparkkeilla tarpeilla käytiin yleisissä vessoissa, huusseissa ja bajamajoissa, peseytyminen hoitui rantojen kylmissä suihkuissa, kylpylöissä tai uimahalleissa, ja pyykki pestiin itsepalvelupesuloissa. Tilaa oli vähän, joten sotkun välttämiseksi tavarat oli pidettävä visusti omilla paikoillaan, ja erityisesti sadepäivät ahtaassa autossa saivat hermot kireälle. Positiivinen asenne ja luovuus auttoivat löytämään ongelmiin ratkaisuja, ja pienen epämukavuuden sietäminen opetti uusia taitoja ja teki kokemuksesta henkisesti kasvattavan.

VINKIT ONNISTUNEeseen VANLIFE-KOKEMUKSEEN

1. PANOSTA AUTON HANKINTAAN

Mikäli päädyt oman auton hankintaan, muista, että auto tulee olemaan todennäköisesti matkasi suurin hankinta ja samalla myös kotisi, joten hyvään retkeilyautoon kannattaa panostaa. Pohdi omia tarpeitasi, lue muiden reppureissaajien vanlife-vinkkejä ja kokemuksia eri autoista. Self-contained eli wc:llä ja viemäröintijärjestelmällä varusteltu auto (tunnistaa sinisestä tarrasta auton tuulilasissa) mahdollistaa ilmaisten freedom camping -leirintäalueiden käytön laajemmin. Aurinkopaneeli mahdollistaa esimerkiksi puhelimen lataamisen kuluttamatta auton akkua. Mikäli budjetti sallii, kannattaa valita mahdollisimman korkea ja tilava auto mukavuutta ja sadepäiviä silmälläpitäen. Selvitä potentiaalisen auton huoltohistoria ja teeä ostotarkastus ammattilaisella ikäviltä yllätyksiltä välttymiseksi varsinkin, jos olet kokematon autojen suhteen.

2. LATAA CAMPERMATE-SOVELLUS

CamperMate on retkeilyautoilijan pelastus! Sovellus näyttää kartalla sekä maksulliset että ilmaiset leirintäalueet, aktiviteetit ja nähtävyydet, parhaat pysähdyspaikat lounas- ja vessatauolle, autokorjaamot, bensa-asemat ja paljon muuta. CamperMaten käyttäjät voivat lisätä kommentteja ja arvioita kohteista, jotka tarjoavat arvokasta lisätietoa esimerkiksi yöpymispaikkaa valitessa.

3. NOUDATA SÄÄNTÖJÄ, KÄYTÄ MAALAIJÄRKEÄ JA HYÖDYNNÄ LEIRINTÄALUEITA

Uusi-Seelanti on turvallinen maa, mutta pientä varovaisuutta on silti hyvä noudattaa. Yövy vain yöpymiseen suunnitelluissa paikoissa, sillä laittomasta leirytyksestä voi saada sakot. Esimerkiksi kaupungeissa tai kaupan parkkipaikalla yöpyessäsi voit joutua häirinnän tai ilkivallan kohteeksi; on myös turvallisempaa yöpyä paikoissa, joissa on muitakin retkeilyautoilijoita. Kunnioita luontoa huolehtimalla roskat ja jätevedet niille kuuluvaan paikkaan. Vaikka retkeilyautoilijat ovat tuttu näky Uuden-Seelannin katukuvassa, vältä monilta ikäviltä katseilta huomioimalla ihmiset ympärilläsi ja käyttämällä tilannetajua; esimerkiksi ruoanlaittoon, tiskaamiseen tai auton siivoamiseen kannattaa valita rauhaisa paikka, jossa et häiritse muita. Lukitse aina ovet äläkä jätä mitään näkösalille kun poistut autolta, ja pidä arvotavarat kuten puhelin, lompakko ja passi mukanas! Maksullisilla leirintäalueilla yöpyminen on puskaparkkeilua mukavampaa etenkin sadepäivinä, sillä käytössä on usein lämpimiä yhteistiloja, keittiö, suihku- ja wc-tilat sekä pyykinpesukone.

Vanlife-elämäntyylin vapaudesta nauttimassa Mt Cookin juurella, Eteläsaari

LOPPUSANAT

Kiitos, että päätit lukea tämän Working Holiday -matkaoppaan Uuteen-Seelantiin! Toivon, että viihdyit oppaan parissa ja löysit kaikki tarvitsemasi tiedot ja vinkit matkalle lähtöä varten – ja mikäli jotain jäi uupumaan, on oppaan loppuun koottu lista hyödyllisiä linkkejä, joita voit käyttää apunasi sekä matkan aikana että suunnitteluvaiheessa. Ennen kaikkea toivon, että oppaan luettuasi aloitit jo oman Working Holiday -matkasi suunnittelun!

Uusi-Seelanti on myöntänyt meille suomalaisille etuoikeuden hakea Working Holiday -viisumia veloitusetta ja ilman kiintiötä – olkoon se sinun merkkisi lähteä ikimuistoiseen seikkailuun täynnä itsetutkiskelua, uusia kokemuksia ja unohtumattomia kohtaamisia. Uuden-Seelannin koskematon luonto, eläväiset kaupungit ja sydämelliset asukkaat odottavat sinua. Ja sinussa on tarvittava rohkeus, mitä vielä odotat?

Uuden-Seelannin upeat rannat kutsuvat
Te Arai, Pohjoissaari

“KO TE PAE TAWHITI, WHAIA KIA TATA
KO TE PAE TATA, WHAKAMAUA KIA TINA. “

– Maori sananlasku

Kuten vanha maori sananlasku kehottaa, etsi kaukaisia horisontteja ja vaali niitä, jotka olet jo löytänyt. Onnea matkaan!

HYÖDYLLISIÄ LINKKEJÄ

SUOMEN ULKOMINISTERIÖN MATKUSTUSTIEDOTE

<https://um.fi/matkustustiedote/-/c/NZ>

Maan yleistä turvallisuustilannetta ja luonnonkatastrofeja koskevaa tietoa.

TOURISM NEW ZEALAND

<https://www.newzealand.com/int/>

Uuden-Seelannin virallinen matkailusivusto, josta löydät yleistietoa Uudesta-Seelannista, matkakohteista, aktiviteeteista ja nähtävyyksiä sekä liikkumis- ja majoitusvaihtoehtoista.

NEW ZEALAND IMMIGRATION

<https://www.immigration.govt.nz>

Uuden-Seelannin maahanmuuttoviraston virallisilta sivuilta saat lisätietoa viisumeista ja voit tehdä oman viisumihakemuksen.

NEW ZEALAND POLICE

<https://www.police.govt.nz>

Uuden-Seelannin poliisin virallisilta sivuilta saat tietoa maan turvallisuustilanteesta, vinkkejä turvalliseen matkaan sekä ajankohtaisia tiedotteita esimerkiksi liikenteestä.

DEPARTMENT OF CONSERVATION

<https://www.doc.govt.nz>

Uuden-Seelannin luonnonsuojeluyksikön virallisilta sivuilta löydät tietoa Uuden-Seelannin luonnosta, vinkkejä kansallispuistoihin ja muihin luontokohteisiin, ohjeita esimerkiksi turvallisen vaelluksen suunnitteluun ja vastuulliseen eränkävintiin sekä ajankohtaisia tiedotteita esimerkiksi sääolosuhteista ja suljetuista reiteistä.

NEW ZEALAND TRANSPORT AGENCY

<https://nzta.govt.nz>

Uuden-Seelannin liikenneviraston virallisilla sivuilta löydät ajankohtaista tietoa liikenteestä sekä voit hoitaa ajoneuvoihin liittyviä asioita, kuten auton osto- ja myynti-ilmoituksen, tullimaksut sekä ajoneuvoluvan (rego) uusimisen.

RADIO NEW ZEALAND

<https://www.rnz.co.nz>

Luotettavia ja ajankohtaisia uutisia Uudesta-Seelannista.

BACKPACKERBOARD NEW ZEALAND

<https://www.backpackerboard.co.nz>

Hyödyllisiä kohdevinkkejä ja Working Holiday -matkailijoille sopivia työpaikkailmoituksia

TRADE ME

<https://www.trademe.co.nz/a/>

Uuden-Seelannin oma Tori.fi, jossa voit ostaa ja myydä esimerkiksi retkeilyautoja- ja tarvikkeita. Sivustolta löytyy myös vuokra-asuntoja ja avoimia työpaikkoja.